

חלק שני

השמיני

שער העליון

שער

היות נמצא השער ההוא בשבתות השנה, יום שבחר ונתנו ה' ית'ש עליון על כל ימי החול ע"כ מן השם הוא זה אשר לו יקרא שער העליון כי ע"כ ברך ה' את יום השבת ויקדשהו עליון על כל לשם ולתהלה ובו יבואר כל הסדר וההנהגה של ערב שבת קדש וקצור כוונת מזמורים של קבלת שבת קודש. וכל התפלות של שבת וכוונת קדוש היום וכוונת כהן ולוי וכל העולים אחריהם לקרות בתורה והנהגת של כל היום שבת קודש עד אחר הברלה.

פרק ראשון

בנשף ל'י ששי והכינו חקון גדול בלילה ההוא נרדה שנת העובד את ה' כלב שלם ובנפש חפצה להיות נעור ללמוד כל הלילה עד הכוקר לתיקון פגם הברית. וימצא כתוב בן ככתבי האריו"ל ובשאר ספרי המקובלים שהלימוד כל הלילה בליל ששי הוא תיקון גדול ונפלא פגם הברית. והיה ביום הששי תיכף אחר תפלת שחרית יוהר האדם לקרות הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום ואטו מלתא זוטרתא היא מה שאמרו בגמרא הקדושה א"ר הונא כו' לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור כו' וכל המשלים מאריכין לו ימיו ושנותיו. וגודל התקון בעולמות העליונים הקדושים בהשלים הפרשה עם הצבור גם גודל שכרו הובא בזה"ק ויבוא לפנינו העתקות מאמרו הקדוש בעז"ה לקמן בענין קריאת הפרשה ע"ש. ויהודר לקרות בס"ת. ואחר כל פסוק יקרא תרגום שלו האריו"ל. ועכ"פ אחר כל פרשה דהיינו פתוחה או סתומה כדעת רש"ל וש"ה. ויוהר האדם כמה שמוזכר בספרים שלא להפסיק בדבור ח"ו בקריאת שמו"ת. וקודם קריאת הפרשה יאמר בשמחה עצומה הריני רוצה לקרות שמו"ת כדי לתת בזה נחת רוח ליוצרי ובוראי ית'ש כו' כפי הנוסח שנחבאר לעיל בשער הלמוד קודם קריאת מקרא.

אחיי ורעי אדברה נא שלום בעבודות יוצרנו ובוראנו ית'ש לכייל בכלל רבה לאנשים כערכי שבכל מקום אשר תקרא בתורה או בנביאים וכתובים עניני' שבא מזה היפך רצון יוצרנו ובוראנו ית'ש ויתעלה או יכנים האדם צער גדול בלבו על זה שלא נעשית או רצון בוראנו ית'ש ולהיפך במקומות שיקרא איזה ענין שכזה בא נחת גדול לבוראנו ית'ש או יכנים שמחה גדולה ועצומה בלבו על זה שנעשית או רצונו ית'ש ויתעלה והי' לו לית'ש ויתעלה נחת גדול מענין זה וזהו עיקר ושורש עבודת בן חכיב לאכיו לשמחה בשמחתו היינו בעת עשיית רצונו הן הוא בעצמו הן אחר ולהצטער

ש ע ר ה ע ל י ו ן ש מ י נ י ק נ ט

כאיזה ענין שנעשית נגד רצונו הן הוא בעצמו הן אחרים. גם בכל מקום אשר יקרא האדם בתנ"ך איזה ענין מגבורות ונפלאות הכורא ית"ש דהיינו ענין שיצא מדרך הטבע יחשוב אדם אז כמחשבתו גבורות ה' גבורות ה' כמה פעמים בשמחה עצומה. את אחי ורעי אנכי מבקש לבד ירע כעיניכם כי לא באתי להגיד את הרשום כל המקומות מענינים אלו בכל התורה כי בודאי אצא מגדר הקיצור בדבר שרשומי ניכר מכלל אחר כי אדם יפיק תבונה מעצמו ליתן דעתו בזה אל הכוונה בכל המקומות מענינים אלו לכוין כוונת הנ"ל ואשרי חלקו. ועוד כלל אחר בעבודת בוראנו ית"ש ויתעלה בקריאת הפרשה בכל מצות הנהגות עתה בזמנינו הן מצות עשה והן מצות לית יקבל על עצמו בשמחה עצומה כמ"ע לעשותה ובמצות לית לזהר ממנה. גם שומע כעונה לענין זה בעת שמיעתו הפרשה מפי הקורא בשבת וייט ובשני וחמישי יכוין ג"כ בכל הערות שהיערנו לכוין בשעת קריאת פ' שמו"ת ורי בהערה זו. גם לרבות קורא אחר קורא בקריאת ההפסדה של הפרשיות יכוין כל הנ"ל. ועוד נוסף הוא בכל מקום אשר יקרא בהפטורה עניני נחמות על העתיד ראוי לאדם בעת קריאתו ליתן הודאה עצומה בשמחה בלבו ובמחשבתו להשי' יתעלה על נחמות האלו וגם יצפה לתשועת ה' בתשוק' עצומה מתי יגיע התור ויבואו הנחמות האלו כי הלא דבר זה נשאל לאדם אחר פטירתו צפית לישועה ובודאי כשיכוין אדם בזה יזלגו לפעמים עיניו דמעות רבות מגודל התשוקה שישתוקק מאוד בלבו מתי יגיע זה.

עוד כלל אחר לבי לחוקקי ישראל לחקוק על לוח לבם בכל מקום שיקרא בעניני גבורות ונפלאות של יוצרנו וכוראנו ית"ש ויתעלה שעיניו נהגדל ונתקדש או שמו הגדול ב"ה וכ"ש לעיני כל ישראל ובעיני האומות ראוי לאדם להכניס בלבו שמחה עצומה עד מאוד על זה ורי בזה.

הלא המה באו בכתובים למעלה בשערים הקודמים בשם הזה"ק שיוהר האדם מאוד בדקדוק המלות היטב אף בלמוד התורה ומה גם בקריאת פ' שמו"ת ועונשו גדול רחמנא לצלן מי שאינו נוהר בזה וע"כ ישים האדם אל לבו להזהר בזה מאוד. ודי בהערה זו.

יום פנה מחצות היום ולהלן בעשיק יוהר האדם מאוד לקצץ הצפרנים ויאמר כפה מלא לכבוד שבת קודש ובוה"ק פ' ויקהל ד' ר"ח ע"ב. ז"ל לא לבעי ליי לבר נש לרבא אינון טופרין דוהמא. דהא כמה דאיסגיאו הכי נמי אסגי עלי' קסטור' וידאג בכל יומא. ובעי לספרא לון ולא ירמי לון דלא ועבד קלנא בההוא אתר דיכיל ההוא בר נש לאתזקא וכלא כנוונא עלאה עכ"ל. וז"ל פ' אחרי ד' ע"ט ע"א האנא ברזי דמסאבותא זוהמא דטופרין יתער זוהמא אחרא ובגיני כך בעיין גניזא. ומאן דאעבר לון לגמרי כאלו אתער חסד בעלמא כו'. ויעבר ההוא זוהמא וטופרהא דרשי' ביי. דתני' מאן דדריך ברגלים או במסאני' עלייהו יכול לאתזקא. ומה כו' עד כאן לשונו. ואיתא נמי במדרש מעשה בחסיד א' שנפטר ונראה לתלמידיו בתלום וראה התלמיד שהי' לו כתם במצחו ושאל לו מפני מה הי' כך והשיב לו מפני שלא הייתי נוהר לקצץ את הצפרנים בכל עשיק. ע"כ. לכן יוהר האדם בזה מאוד. ונמצא כתוב בספרים אם עשיק הוא ר"ח לא יגלה שער הראש ולא יקצץ הצפרנים מפני הסכנה וכ"ש ביום ר"ח שחל להיות בשאר ימות החול. והובא בספרים שיוהר האדם שלא יגלה צפורני ידיו ורגליו ביום אחר כי הוא מאוד קשה לשכחה וגם סכנה וכתבו המקובלים שיוהר האדם כשקוצץ צפרניו שלא יפלו על בגדיו וכ"ש שלא יקוץ על בגדיו ולקולטן משם כי גורם

רעה לעצמו ח"ו ואשה ביום מותה אם תעשה כן תגרום להפיל ולדותי' ר"ל. ע"כ. גם יזהר האדם מאוד שלא לגדל פרע שער ראשו יותר מדאי אלא שיגלחם בכל ששה או שבעה שבועות עכ"פ ובוה"ק פ' בהעלתך ו"ל ד' קניא ע"ב כל מאן דאתי מסטרא דדינא בעי דלא ירכו שערא בנין דאסני דינא בעלמא כו' עכ"ל בקיצור. ויזהר שיגלח דוקא קודם חצות היום כי אחר חצות אסור לגלח ע"פ דין המשנה שהוא עת מנחה גדולה והובא דין זה גם בש"ע וכ"כ בכתבי האריו"ל וצריך האדם להזהר בזה. ואחר נטילת הצפרנים ילך להטהר במקוה לכבוד שבת קדש ובודאי אדם שבלתי טהור הוא מטומאת קרי ר"ל או מזיווג של מביילת מצוה בודאי חיוב גדול הוא למבול א"ע בעש"ק שלא יכנוס בקודש ומטומאתו עליו טומאת הגוף ח"ו. אלא אף מי שעומד בחזקת טהרה מצוה גדולה למבול בעש"ק כי המביילת בעש"ק מועיל לקבל נשמה יתירה בשבת ובלתי טהרת המקוה בודאי לא ישיגנה. וז"ל הזה"ק פ' ויקהל ד' ר"ד ע"א כד אע"ל שכתא אצמריכו אנון עמא קדישא לאסחאה גרמיהו משימושא דחול'. מאי מטמא בגין דבחול רוחא אחרא אזלא ושמיא ושרא על עמא. וכד בעי ב"ג לנפקא מן ההוא רוחא ולאעלא ברוח אחרא קדישא עלאה בעי לאסחא' גרמי' למשרי עליו ההוא רוחא עלאה קדישא עכ"ל. וימבול עכ"פ לא פחות מג' מביילות האריו"ל. ורוב העולם נוהגין למבול ד' מביילות כנגד ד' אותיות הוי"ה ב"ה וזכרון הוא. גם ראיתי נוהגין שמובלין י"ד מביילות ואשרי חלקם כי כי כל המרכה במביילת הרי זה משוכת שככל מביילת שאדם מובל את עצמו יותר ממשך עליו קדושה ביותר הן בחול והן בשבת ואדם מקדש א"ע מלמטה מקדשין אותו מלמעלה יותר ויותר. ואחר המביילת דווקא ישתדל אחר מים חמין לרחוץ בהם פניו ידיו ורגליו על סדר זה דווקא. ומי שהאיר לו ה' עיניו שכלו לעיניו בכתבי האריו"ל שם יראה התקון הגדול והנפלא מה שנעשה בעולמות העליונים ע"י רחיצת פניו וידיו ורגליו במים חמין בעש"ק. ומה טוב אם יבול לרחוץ כל הגוף בהם ואז ירחץ ראשו תחלה ויאמר בשעת רחיצתו לכבוד שבת קודש ויכוין לתת בזה נחת רוח להבורא ית"ש. וכבואו מן המביילת ילבש בגדי שבת ויאמר שיר השירים בקול נעים ובמתן וגדל מעלת אמירתה הובא בזה"ק בכמה מקומות. וז"ל פ' תרוסה ד' קמ"ג ע"ב מאי דהוה ומאי דהוה ומאי דומין למהוי לכתר יומא שביעאה כד יהא שבת לה' כלא איהו בשיר השירים כו' אצטרך לנטרא ולמלקא עטרא על ריש' דכר נש כל מלה ומלה דשיר השירים. ואי תימא אמאי איהו בין הכתובים. הכי הוא ודאי בגין דאיהו שיר תושבחתא דכנסת ישראל קא מתעטרא לעילא. ובג"כ כל תושבתן דעלמא לא סלקא רעותא לגבי קב"ה כתושבחתא דא עכ"ל בקיצור נמרץ. ויזהר האדם מאוד באמירתה בדקדוק התיבות ולא יפסיק באמצע קריאתו אפילו בד"ת, ונמצא כתוב בספרים לפי שכל הפסוקים של שיר השירים מסודרים בסדר מעלות המדות העולמות העליונים הקדושים ובודאי אם לא ידקק היטב בתיבות או יעשה הפסקות יעשה פירוד חס ושלום בין מדות העליונים הקדושים ובודאי אם ידקק האדם בלשון הזה"ק הנ"ל דפ' תרומה שכתב אצטרך לנטרא ולמלקא על ריש' דכר נש כל מלה ומלה דשיר השירים בודאי האדם ידע להזהר בעת קריאתה בכל הנ"ל ודי הערה בזה. ואם אין לו שהות לקרותה בערב שבת קודש אזי יקרא בשבת מתי שיוכל.

הנה כי כן יכורך גבר ירא ה' במצותיו חפץ מאוד ותעש כחפץ כפיך מצוה שאין לה דורשין והיא ערובי חצירות. ואף שפשטה אורה על חלוצים חלוצי הצבא צבאות ישראל בכל הפוזותם המנהג לעשות עירובי חצירות בכל ע"פ מצוה אפוי

בתקוני' תיקון כ"ד ד' ע' ע"א וז"ל ובההוא כיתא דאשכחין דירה דא מתקנא בהאי סדורא מנרתא בדרום ושלחן בצפון ומטה בין צפון לדרום. אמרין אלין מלאכין דקא נחתין עם שכינת' דאיהי נשמה יתירה. לית דין אתר הדיוט עם הארץ אלהין אתר דרעוא ב"י מן קרם ה'. פתורא צריכא לתקנא לה לגבי צפון כו' מטה למערב בין צפון לדרום כו' וככיתא דלאו אינון מתקנן אלין תקונין בליד שבת. אושפיון אמרין לאו איהו דא דירה דישראל דאתמר בה ושמרנו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרותם לדרתם כתיב חסר מלשון דירה. וכל אלין תקונין צריכין לתקנא בליד שבת דאיהי ממש אות ברית מילה. עכ"ל בקיצור. וראוי לאדם להתנהג א"ע בכל עש"ק להוסיף מחול על הקודש בכל מה דאפשר כמבואר בתקוני' תיקון מ"ח ד' פ"ה ע"ב. וז"ל צריך בר נש בשבת לשנויי בלבושין בשרגא במאכלין וצריך למהוי מוסיף מחול על הקדש. וכ"ל המוסיף מוסיפין ל'י נפש יתירה בשבת וכ"ל הגורע גורעין לו ההיא נפש יתירה ח"ו. עכ"ל. והמ"א בסי' רס"א הביא בשם הפוסקים שצריך להוסיף מחול על הקדש ב' שעות ועייש. וכתוב בספר התנין אם נשמתו של אדם כנייהם בכל יום ששי מוציאין אותה מניהם בעת שהיה רגיל כעזיז לשבות וכן בתוספת מקודש על החול מוציא שבת המאחר מאחרין אותו שלא להכניסו לגיהנם והממחר ממחרין אותו להכניסו. וע"כ צריך לזהר בזה מאוד. ומוטב על כל אדם להזהיר בני ביתו על תוספת שבת וכיחוד בימים הקצרים של ימות החורף שרוב נשים מאחרין בהדלקת הנרות עד קרוב לחשיכא רחמנא ליצלן וראוי להזהיר אותם בנחת ובתוכחה.

אחיי ורעי ראשון לציון הנה זה בא כבר למעלה בשער שלפני זה מגודל זהירות הכוונה בתפילת מנחה של כל ימות החול כי רבה היא ואדם יפיק תבונה ביתר שאת ויתר עוז זהירות הכוונה בתפילת מנחה זו של עש"ק למי שמעיין בכתבי האריו"ל מגודל מעלתה שמזמן תפלה מנחה זו הוא התחלת התכללות והעליות של כל העולמות זה בזה, כודאי ראוי לאדם להכין עצמו כתפלה זו אל גודל הכוונה יותר ויותר ודי בזה בהערה.

פרק שני

קבלת שבת

לעת ערב קצת צאת ירי חובת תפלת מנחה ויהי בעלות המנחה. שבת בעי הכנה להכין האדם עצמו לקראת שבת מלכתא לומר המזמורים של קבלת שבת בשמחה עצומה עד מאוד ובודאי באלו המזמורים התיבה קולטתן ההתלהבות בלב האדם אל עושהו בשמחה עצומה מאוד כשיוציא אותם מפיו ויקרא בכל כחו ובהתלהבות גדול וכן מבואר בזה"ק שצריך האדם לעבוד ליוצרו ובוראו ית"ש ויתעלה בכל כחו דווקא וכבר בא זכרוננו לטובה לשונו הקדוש בפסוקי דזמרה ועייש. וכ"ל של דבר מירי דבעי כונה אל כל המקום אשר יבוא דבורו באהבת אלהותו ית"ש ויתעלה זכרו לעד יקבל במחשבתו על עצמו מסירת נפש להראות את יופי אמיתת אהבתו לו ית"ש ויתעלה כגון כתיבות הוא אלהינו ואנחנו עם מרעיתו וצאן ירו. גם כמזמור ב' כתיבות הכו לה' כבוד ועוז הכו לה' כבוד שמו. וכמזמור ג' כתיבות וראו כל העמים כבודו. וכיחוד כפסוק שמחו צדיקים בה' כו'. וכמזמור ד' בפסוק ראו כל אפסי ארץ את ישועת אלהינו וכיוצא בהם. מה מאוד נעלה בהם מסירת נפש. ודי בהערה זו הקצרה.

מזמור הבו לה'. ויהי הוא. טרם חלה לדבר מזמור זה יכוין אדם לקבל תוספות נפש יתירה כתבי האריו"ל, הנה בכתבי האריו"ל מבואר התקונים הגדולים והנוראים הנעשים בעולמות העליונים הקדושים ע"י אמירת מזמור זה בקבלת שבת שבאמירת השלשה הבו לה' שבמזמור זה עושים תקון בפ"ע בעולמות העליונים ובשבעה קולות שבמזמור זה עושין תקון בפ"ע ובי"ח הוי"ח שבמזמור זה שכנגדם תקנו אנשי כנסת הגדולה י"ח ברכות בתפלת החול ובי"ח הויות אלו ע"ב אותיות כנגד שם ע"ב כמספר חסד עושים תקון בפ"ע ובאחד עשר פסוקים שבמזמור זה כמספר ו"ה שבשם הוי"ה ב"ה עושים תיקון בפ"ע ובחשעים וא' תיבות שבמזמור זה כמספר שילוב הוי"ה ואדני עושים תיקון בפ"ע וכווראי אשרי מי שוינע ידי שכלו לכוין במזמור זה כוונת האריו"ל אך לאו כל מוחא סובל דא לכן יאמר אדם מזמור זה בכל עוצם כחו ויאמר התיבות במתון גדול וכשמתח רבה ועצומה ויכוין ג"כ כמחשבתו שכוונתו כאמירת מזמור זה לעשות תקונים גדולים בעולמות העליונים ולעשות כזה רצון הבורא ית"ש ויתעלה זכרו לעד ואז בודאי יחשב לו כאלו כיון בכל הכוונות ורחמנא לבא בעי. ואתה אנוש כערכי הן ערוך אליך אגידה ואדברה פרטי כוונות פשטיות במזמור זה ויכונו מחשבותיך בהם כאלו ידעת ספירות וחשבת דרכיך כמחשבת הקדש פנימה בקדש הקדשים כוונת האריו"ל והן הנה לבני ישראל עם קדוש הכוונות פשטיות. בתיבות הבו לה' בני אלים יכנים האדם בלבו שמחה עצומה עד מאוד על זה שאנו נקראים בני אלים בני אברהם יצחק ויעקב שנקראים אילי הארץ כפרש"י ואמר הפסוק שעלינו בני אברהם יצחק ויעקב מוטל לתח כבוד ועוז לשמו הגדול של יוצרנו וכווראנו ב"ה וב"ש כמו שאומר הפסוק להלן הבו לה' כבוד ועוז הבו לה' כבוד שמו וע"ז ישמח האדם שמחה עצומה מאוד שזכינו לכל זה. ובהבו לה' כבוד ועוז הבו לה' כבוד שמו יקבל על עצמו מסירת נפש בציוור איזה מיתה בשמחה עצומה עד מאוד כי ע"י מסירת נפש גורם להכורא ית"ש ויתעלה כבוד גדול ושמו הגדול מתקדש ומתעלה בכל העולמות כנ"ל כמה פעמים ולא יהי' כדובר שקרים ח"ו.

ובזו קולות שבמזמור זה דהיינו מפסוק קול ה' כו' יכוין האדם פרש"י בכל פסוק וישמח שמחה עצומה עד מאוד בגודל אלהותו ית"ש יבא מעצמו אל קבלת מסירת נפש בכמה מקומות במזמור זה. והן די ביאור עולה הערה בכוונה כוללת הזאת לכל פרט ופרט בפ"ע. ובפסוק קול ה' חוצב להכות אש יכוין ג"כ פרש"י ולא נשנית אלא בשביל דבר שנחחדש בה דבר פרטי שישמח ישראל בעושי שזכו אומה הישראלית כל העם רואים את הקולות קול ה' חוצב להכות אש חרות על הלוחות כשעת מתן תורה. ומוכחתיים עוד מאתו יתברך שמו להשמיענו ברחמיו שנית לעיני כל חי לשמוע בקול דברו הנפלאים והנוראים הם בעת ביאת משיח צדקנו במהרה בימינו ואותן דודים ערכים עלינו ואנו מתאווים ומשתוקקים להיותו נוהג עמנו כמנהג הראשון כפירש רש"י בשיר השירים על פסוק ישקני מנשיקות פיהו ומגודל תשוקה זו יקבל על עצמו מסירת נפש בציוור איזה מיתה להראות תשוקתו העצומה באלהותו יתברך שמו ויתעלה זכרו לעד. ויהיה האדם בדקרוק התיבות היטיב כאשר בא בארוכה ביאורו למעלה כשער הב' כי רוכב דרוכא יבא במזמור א' אחר נח נראה כי כל הו' קולות בא אחיהם אות א' קול אדני ואם לא ישום ריוח פירוד ביניהם יאמר קל לדני ולא יאמר כלל לא תיבת קול ולא השם ב"ה וכיוצא בשאר תיבות ודי בזה.

ואחר מזמור זה יאמר הפלגת אנא ככה בנעימת קול ויזהר מאוד ככוונתה. ובתקונים תקון מ"א דמ"ז ע"ב מבואר איך מרומז במזמור זה השם של מ"ב דאנא ככה. ועיי"ש. פזמון לכה דודי. ראיתי בספרים קצת פירושו וזהו דודי הוא הקביה ואנו מתפללים על קץ הפלאות שינחם לשכינה הנקרא לכה ויאמר אליה התנערי מעפר קומי כו' לא תבושי ולא תכלמי כו' ולפי שבשבת קודש מתרומם למעלה כמו לעתיד לכן אומרים לכה דודי בשבת ע"כ. ואציגה נא עמך אנוש כערכי קיצור כוונה פשוטה וזה הוא לכה דודי זה הקביה לקראת לכה היא השכינה הקדושה והוא סוד קביה ושכינתו וכל ימות החול השכינה הקדושה בעולמות התחתונים כשכילנו ועתה בשבת קדש עולה לעולמות העליונים בשביל קדושת שבת הרמה ואנו בניה הקדושים חיוב גדול עלינו לשמוח עמה בעלייתה שמחה עצומה ואנו אומרים לכה דודי לקראת לכה שהיא עולה עתה לעולמות העליונים צא לקראתה לקבלה וגם אנו כניה אומרים פני שבת נקבלה שהיא השכינה הקדושה שנקראת ג"כ שבת כנוכר בזה"ק וראוי לאדם לשמוח במלכו פני שבת נקבלה שמחה עצומה עד שמרוב התשוקה והחרוה יקבל על עצמו מסירת נפש ודי בזה. כואי בשלום כו' חרוז זה יאמר האדם בשמחה עצומה עד מאוד כי בחרוז זה מקבל האדם נפש יתירה דליל שבת קדש ואנו קוראים לשכינה הקדושה בואי בשלום עמרת בעלה כו' תוך אמוני עם סגולה פי' שתשרה עלינו בסוד נפש יתירה. בואי לכה בואי לכה ופעם ג' בואי לכה יאמר בלחש האריו"ל. ואחר גיפ בואי לכה יאמר שבת מלכתא וימשיך על עצמו במחשבתו ג"כ בזה"ל בשמחה עצומה הריני ממשיך עלי ועל כל ישראל נפש יתירה קדישא של ליל שבת. ודבר זה שנוי בזה"ק שצריך אדם דוקא להכין עצמו לזה להמשיך עליו נר"ן יתירי של שבת מדש זיבא לפנינו העתקת מאמרו הקדוש בעז"ה בכרכת הפורס סוכת שלום בקבלת נשמה יתירה.

מזמור שיר ליום השבת. זה המזמור ראוי לומר בשמחה עצומה עד מאוד כי הוא גי' מתקוני התפלי' עתה בעולמות העליונים הקדושים. ובפסוק טוב להודות לה' ולומר לשמך עליון ראוי שיתן הודאה עצומה במחשבתו להבורא ית"ש ויתעלה שכרא אותו בחלקו הקדוש וזיכה אותו להודות ולזכר לשמו הגדול ומגדול החרוה ע"ז יקבל על עצמו מסירת נפש להראות גדול תשוקתו אליו ית"ש ויתעלה. כי שמחתי ה' בפעלך וגו' ראיתי בזה פי' נפלא ואמתי בפעלך הם מצות הקדושים במעשה ידיך ארנן קאי על כלל התורה שהיא מעשה ידיו של הקב"ה לכן בפסוק זה יכנים האדם שמחה עצומה בלבו ע"ז. מה גדלו מעשיך ה' מאוד עסקו מחשבותיך מבואר בזה"ק שקאי על התורה. וז"ל בזה"ה במדרש הנעלם ד' ה' ע"א וא"ת שאין סתרים בתורה תדע לך כי על כל דבר ודבר יש תילי תילים של סודות והלכות ופירושים כו' ר' לוי אמר כתיב מה גדלו מעשיך ה' מאוד עסקו מחשבותיך מה גדלו מעשיך ה' זה מעשה בראשית שהם מעשיו של הקב"ה. מאוד עסקו מחשבותיך אלו סתרי תורה עכ"ל בקצור. לכן בפסוק זה ישמח האדם גי' שמחה עצומה עד מאוד על תורתנו הקדושה והנפלאה ויחשוב במחשבתו בשמחה עצומה כמה פעמים גבורת ה' גבורות ה' בזה איך נרמז ונסתר בכל קוץ וקוץ של תורתנו הקדושה ובכל אות ואות ובנקודות ובטעמים תילי תילים סודות נוראים שאף המלאכים הקדושים אינם יכולים להשיג אף אות א' מתורתנו הקדושה על בוריה כמבואר בזה"ק הלא זה בא למעלה העתקת לשונו הקדוש בשער הלמוד ועיי"ש. ומגדול התשוקה יתפלל במחשבתו שיורנו הבורא ית"ש

נפלאות מתורתו הקדושה כדי שישג מתורתו הקדושה גודל אלהותו ית"ש ויתעלה כי אוריתא וקב"ה חד הוא כנזכר בזה"ק כמה פעמים ודי כזה. שתולים בבית ה' כהצרות אלהינו יפריחו שקאי על נשמת הצדיקים לאחר פטירתם שיהנו מזיו השכינה הקדושה יתפלל במחשבתו שיוכה גם הוא אחר פטירתו לחיות בנועם ה' ולהנות מזיו השכינה הקדושה ולהשיגה. להגיד כי ישר ה' צורי ולא עולתה בו. יחשוב אני מאמין באמונה שלימה ואמיתית שבוראנו ית"ש ויתעלה הוא ישר ולא נמצא עולה בכל מעשיו ומשפטיו כי צדיק ה' בכל דרכיו וחסיד בכל מעשיו.

מזמור ה' מלך גאות וג'. יאמר בשמחה מאוד ובפסוק עדותיך נאמנו מאוד יכוין פרש"י ויחשוב אני מאמין באמונה שלימה ואמיתית לכל דברי הנביאים אף אם יתמהמה אני חכה לו שבודאי יתקיימו נבואתם וישמח ויגיל מאוד על זה שמחה עצומה.

פרק שלישי

הנה בפרק הקודם בארתי מקום קבלת נפש ורוח ונשמה יתירה מעתה אבאר עניני בעזרת השם מזה"ק לאנוש כערכי ואיך ראוי לאדם לשמור אותם בקדושה ובטהרה כל יום השבת קודש.

וזה"ל הוזה"ק פ' ויקהל דף ר' ע"א ובהאי לילא ר"ל (כל"ל שבת קודש) האי נקודה (ר"ל השכינה הקדושה) אתפשט נהורא ופריש גרפוי על עלמא וכל שולמין אחרנין מתעברין ונטירו אשתכח על עלמא וכדין אתוסף רוח נשמתא בישראל אכל חד וחד. ובהאי נשמתא יתירה נשיין כל עצבא וחימתא ולא אשתכח בר חדוה לעילא ותתא. ההוא רוחא נחית ואתוסף בבני עלמא כד נחית אסתחי בבוסמין בגינתא דעדן ונחית ושרא על עמא קדישא. בהאי שעתא דההוא רוחא נחית, נחתין עמא לגו גינתא דעדן שתין רתיכין מתעטרין לשיית סטרוין, וכד מטי לגינתא דעדן כדן כל אנון רוחין ונשמתין דגנתא דעדן כלוה מתעטרי לההוא רוחא פתחי ואמרי זכאין אתון ישראל דמאריכון אתער לגביכון רזא דרזין לידעי חכמתא כו' עכ"ל בקיצור. וברעיא מהימנא פ' פנחס דף רמ"ב ע"ב וז"ל ותנאין ואמוראין נפש יתירה בשבת לכל ישראל כהרא חד איהו אבל לכל בני איהו כפום עובדיו כו' לכל חד מישראל הכי נחית ל' נפש יתירה כפום דרגא דילוי. אי הוא חסיד יתבין ל' נפש יתירה ממדת חסד. אי איהו ירא שמים יתבין ל' נפש יתירה ממדת גבורה. ואי איהו איש תם יתבין ל' נפש יתירה ממדת אמת ונפש יתירה דא מלכות דאיהי כלילא מעשר ספיראן כו' עכ"ל בקיצור. וז"ל בוי"ח במדרש הנעלם דף ט"ז ע"ג. ואיר נחמן נפש יתירה נתוספת באדם כיום השבת אמר רבי מאי נפש יתירה זו א"ל רוח הקודש ששורה עליו ומכתיר לאדם בכח קדוש בכחרי המלאכים והוא מאותו רוח שעתיד לשרות על הצדיקים לעתיד לבא עכ"ל. וז"ל בתקונים תקון כ"א דף ט"ז ע"ב נשמתא יתירתא דאתוסף לגבי בנין שכינתא כו' וא"ל אנון דמתוספאן בערב שבת ירתין לון ת"ח ביומין דחול ובהון אתעבי' חול קדש. וא"ל אנון תוספות דקא נחתי מתוספת' עכ"ל. רעוי ואחיי אהובי נפשי הלא תראו ענין הגדול והנורא ההוא במאמרי הקדושים האלו מענין נשמה יתירה ודעו איך צריך מזה שמירה מעולה ונטירתא יתירתא בקדושה ובטהרה כל יום השבת קודש. ודי בהקרה זו.

יסוד ושורש העבודה

פרק רביעי

חפלת ערבית דשבת

בחפלת ערבית דשבת יכין האדם עצמו בהכנה גדולה לענות אחר השי"ן ברוך ה' המבורך לעולם ועד בשמחה עצומה עד מאוד ביתר שאת ויתר עוז טבערביה דחול כמבואר בזה"ק פ' תרומה דף קל"ה ע"ב. וז"ל כד עייל שבתא כו' כלהו מתעטרין כנשמתן חרותן כדין שירותא דצלומא לברכא לה כחדוה כנהירו דאנפין ולומר ברכו את ה' המבורך. את ה' דייקא בגין למפתח לגבה בברכה. ואסור לעמא קדישא למפתח לגבה בפסוקא דדינא כגון והוא רחום וגו' בגין כו'. וע"ד ברכה דא אצטריכו כל עמא לברכא כמעלי שבתא כרעו ולכא וכחדוה בעו למשרי בשרותא דא לאתברכא האי שבת (רמו לשכינה הקדושה) דמעלי שבתא מעמא קדישא כדקא יאות. בהאי ברכה כד שראן ישראל לברכא. קלא אזלא בכלהו רקיעין דמתקדשי בקדושא דמעלי שבתא. זכאין אתון עמא קדישא דאתון מברכי ומקדשי לתתא בגין דיתברכו ויתקדשו לעילא כמה משריין עלאין קדישין, זכאין אנון כהאי עלמא וזכאין אינון בעלמא דאתי כו' עכ"ל. ודי בהערה זו. וקודם עניית ברוך ה' המבורך כו' יכוין להמשיך עליו תוספות הרוח יתירה ויכוין כמחשבתו בזה"ל בשמחה עצומה הריני ממשיך עלי ועל כל ישראל תוספות הרוח יתירה דלי שבת קדש. ואם הגיעו הצבור לתפלת ערבית ועדיין עומד באמצע פזמון לכה דודי או קודם יפסק באמצע ויאמר חרוז של בואי בשלום כו' וימשיך ויקבל על עצמו נפש יתירה כו' אם לא קבל עדיין נפש יתירה כג"פ באי כלה איך יוכל לקבל תוספות הרוח כעניית ברוך ה' המבורך ואחר עניית ברוך ה' המבורך יחזור למקום שפסק ועכ"ז ראוי לומר עוד פעם שנית חרוז של בואי בשלום על סדר הפזמון. ובק"ש דערבית זו אף שאין עתה זמן תפילין יכוין בפסוק וקשרתם לאות וגו' בזה"ל הריני מקבל עלי מ"ע זו של תפילין לקיימה אחר השבת ויכוין כוונה זו בשמחה עצומה. וכוודאי אחי ורעיי אהובי נפשי מכוונות אליו וכיוצא בא נחת רוח גדול ליוצרנו ית"ש כמו שדרו"ל על פסוק וילכו ויעשו כפרשה בא ומפורש בכתובים בס' דניאל כפסוק מיום שנתת לכך וגו'. כשיגע לפרום עלינו סוכת שלומיך כו' צריך לעמוד האר"י ז"ל. ובפרום עלינו סוכת שלומיך וגם בחיכות הפורם סוכת שלום עלינו ימשיך ויקבל על עצמו תוספות נשמה יתירה של ליל שבת. ויאמר הפורם ולא פורם כ"ה הגומח בזה"ק ובחלקונים. ובחיכות ועל כל עמו ישראל יכוין להמשיך נשמה יתירה על כל ישראל. אף שלא נזכר זה בכתבי האר"י ז"ל מ"מ החרד אל דבר ה' ראוי לזכות עמו גם אחריו מכלליות ישראל מאחר שהזכירו יספר בשכחו. ומה מאוד עמקו מחשבות חרוץ בזה"ק פרשה בראשית דף מ"ח ע"א ענין קבלת נשמה יתירה בהפורם סוכת כו'. וז"ל ת"ח כד אתקדש יומא כמעלי שבתא סוכת שלום שריא ואתפרישת בעלמא כו' ובג"כ בקדושא דיומא מברכין הפורם סוכת שלום עלינו ועל כל עמו ישראל ועל ירושלים אמאי על ירושלים אלא דא היא מדורא דההיא סוכה וכעינא לזמנא ההיא סוכה (פ"י שכינה הקדושה) דיתפרסת עלנא ולמשרא עמני ולמהווי מגיני עלנא כאמא דשריא על בנין ובגיד לא דחלין מכל סטרוין ועל דא הפורם סוכת שלום עלינו. ת"ח בשעתא דישאל מברכין ומזמנין להאי סוכת שלום אושפיזא קדישא ואמרי הפורם סוכת שלום כדין

ש ע ר ה ע ל י ו ן ש מ י נ י ק ס ז

קדושת' עילאי נחת' ופרישת גרפה' עליהו דישראל ומכסי' לון כאמא על בנין וכל זינין בישינ אחכנישו מעלמא ויתבי ישראל תחות קדושת' דמאריהון וכדין דא סוכת שלום יהיב נשמתין חדתין לבנהא עכ"ל. והנה עיניכם הרואות במיש הזה"ק במאמר זה ובעינא לזמנא ההיא סוכה דיתפרשה עלנא ולמשרי' עמנא כו' וע"כ צריך האדם להזהר בזה להכין עצמו לזה להמשיך ולקבל על עצמו נשמה יתירה בהפורס סוכת כו'. וכן הזמנה מלתא היא גם כן בקבלת נפש ורוח בתפלה במקומות המבוארים למעלה.

ושמרו כו' כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ. יכיון בשמחה עצומה אני מאמין באמונה שלימה ואמיתית שהבורא יתברך שמו ויתעלה ברא כל העולמות העליונים עד אין קץ ותכלית וכסוף עשה כששת ימי המעשה כל העולם הזה התחתון עם כל הבריאה וביום השביעי שבת וינפש.

תפלת העמידה. הנה גודל מעלת ר' תפלות של שבת הובא בזה"ק ובתקוני' בכמה מקומות ואעתיק מאמר אחד בקיצור נמרץ. וז"ל בתקון י"ח דף ל"ד ע"ב תלת צלותין אלון בשבת ורכיבאה צלותא דמוסף צלותא דערבית אתה קדשת ודא שכינתא כו'. צלותא דשחרית ישמח משה במתנת חלקו ודא נשמת כל חי דאיהי אמא עלאה כו'. אתה אחד ושמן אחד רא יהוה עמודא דאמצעית' כו' זכאה איהו מאן דאפתח פומי בחלת צלותין לקבל אלון בשבת. תפלת מוסף דא צדיק דכליל כלהו צלותי' ובי אמרין בצלותא דמוסף כתר יתנו לך ה' אלהינו כו' עכ"ל בקיצור. וגודל מעלת אמירת פ' ויכולו בתפלה זו דערבית הובא בגמרא הקדושה. וז"ל הגמרא פרק כל כתבי דף קי"ט ע"ב אמר רב ואיתימא ריב"ז אפילו יחיד המתפלל צריך לומר ויכולו ואמר רב המנונא כל המתפלל ואמר ויכולו א"ת ויכולו א"א ויכלו פ' הקב"ה והוא. ועוד שם בגמרא כל המתפלל בע"ש ואמר ויכולו שני מה"ש מניחין ידיהם על ראשו ואומרים וסר עונך וחטאתיך תכופר. ע"כ. ובדאי לא הפליגו חכמי הגמרא ז"ל בגודל מעלת אמירתה על מי שהוא בלא לב ולב ירכו אלא הם אמרו והפליגו בספוני טמוני כל אמירתם בלבבם לכיון בהם להעיד על אחרותו ית"ש כמבואר בזה"ק ויבוא לפנינו העתקת מאמרי הזה"ק בקידוש בעז"ה, וכן במור סי' רס"ח בויכולו דחזרה שהוא עדות להקב"ה על מעשה בראשית ובדאי אם לא כיון בהם להעיד עליו באותו אמירה איך נקרא עד אם לא עלתה על דעתו כלל להיות עד בדבר, ואף אם טרם חלה לדבר הפרשה של ויכולו גמר ואמר בלבו לאסהודי אתא באמירת ויכולו על עושה מעשה בראשית אך את זה לא העלה על דעתו ומחשבתו בעת אמרו פ' ויכולו שמעיד על יהודו ואחרות אלהותו יתברך שמו ויתעלה ואומר תיבות הפ' בפיו ובשפתיו בלבד בודאי אחי ורעי עדיין לא נעשה באמירה זו חבר ושותף להקב"ה במע"ב כי בודאי כוונת חכמי הגמרא ז"ל כמה שאמרו שנעשה באמירתו שותף להקב"ה במע"ב הוא על מי שבשעת אמירתו פרשה זו יתאמץ בלבבו אמונה שלימה ואמיתית על יהודו אלהותו יתברך שמו ויתעלה זכרו לעד שהבורא ית"ש ויתעלה ברא עולמות תחתונים ועליונים עד אין קץ ומספר ותכלית ובששת ימי המעשה ברא העה"ז התחתון שמים וארץ וכל צבאם עם כל הכריאה דצח"ס, וע"ז יכנים בלבו שמחה גדולה ועצומה עד מאוד על גודל אלהותו ית"ש ויתעלה ושוכה להיות כחלקו וגודלו הקדוש לעברו בכל מצותיו ולהשיגו קצת ע"י למוד תורתו הקדושה וגם ע"י בחינתו חכמתו הנפלאה והנשגבה לאין קץ ותכלית כברואיו אוי המקריב אותו במחשבתו לו יחשב כאלו נעשה שותף להקב"ה במע"ב וסר עונו וחטאתו תכופר כנוכר

בגמרא הנ"ל, ומגודל החרוה והשמחה העצומה שבוטר בלבו על גודל אלהותו יקבל על עצמו מסירת נפש בציור איזה מיתה להראות אמתת אמונתו ביחוד אלהותו ית"ש ויתעלה ודי הערה בזה. ובחיכות אשר ברא אלהים לעשות. יכוין פי' הזה"ק בזה במדרש הנעלם ד' ע"ג. וז"ל א"ר יצחק כשסיימו המלאכות כולם ברכם הקב"ה והכינם בעולם וצוה לכל א' ואחד שלא ישנה הכנתו מאותו הענין שעשהו ושכל א' וא' יוציא תולדתו הראוי לו מכאן ולעולם הה"ד אשר ברא אלהים לעשות מאי לעשות להוליד להוציא כל דבר כמותו. עכ"ל. ויחשוב בזה גבורות ה' גבורות ה' בשמחה עצומה מאד על גודל אלהותו ית"ש וחכמתו הנפלאה בהנהגה זו שלא שינו את תפקידם לעולם. והנה עיניכם תחזינה משרים העתקת מאמר הזה"ק בעזיה בויכולו דקדוש. מגודל מעלת אמירתו ומשם יתכונן האדם ג"כ כוונת אמירתו כתפלה. אלהינו כו' וטהר לבנו לעבדך באמת. יתפלל כמחשבתו בשכרון לכ מאוד מקירות לבו להכורא ית"ש שיטהר רעיונו ולבו בעבודתו הקדושה שהי' עבודתו רק לשמו הגדול כי יש דברים שהיצר מרמה את האדם שהיא עבודה לשמה אך באמת אינה לשמה האמתית. ובחתימת הברכה בא"י מקדש השבת יכוין כמחשבתו בזה"ל אני נותן לך יתברך שמו שבח וטהוראה גדולה על המתנה הגדולה שנתת לנו היא שבת קודש ואף שיד שכלי קצרה מהשיג הטובה הגדולה ומתנה מרובה זו עד תכליתה אני מאמין באמונה שלימה ואמתית בדברי הזה"ל כמ"ש בגמרא הקדושה אמר הקב"ה למשה מתנה טובה וגנוזה יש לי בבית גנזי ושבת שמה ואני מבקש לתנה לישראל לך והודיעם. ע"כ. ויתן הודאה זו כמחשבתו בשמחה עצומה. ויכולו שאחר תפלת העמידה הוא ג"כ מתקוני התפלה שמש כמו הראשון שבתפלה להמעיין בכתבי האריו"ל לכן יזהר שגם מזה אל תנח מלכוין כוונה הנ"ל.

ע"פ כתבי האריו"ל יאמר קודם עלינו מזמור לדוד ה' רועי כו'. הירא וחרד דבר ה' יזהר מאוד אף אם יהי' ספק בלבו אם קרא קיש בזמנה בתפלת ערבית ומכ"ש אם ברור לו שלא קרא בזמנה שלא ישב לאכול עד שיקרא קיש בזמנו כמבואר בש"ע סי' רל"ה ס"ב שאסור להתחיל לאכול חצי שעה סמוך לזמן ק"ש של ערבית.

פרק חמישי

יזהר האדם כמ"ש בגמרא הקדושה והובא ג"כ במור וז"ל הטור סי' רמ"ב ויסדר שלחנו ויציע המטות ויתקן כל עניני הבית כדי שימצאנו ערוך ומסודר כבואו מכה"כ דא"ר יוסי ברי' חנינא ב' מהיש מלווין לאדם בע"ש מכית הכנסת לביתו אחד טוב ואחד רע כשבא לביתו מצא נר דלוק ושולחן ערוך ומטה מוצעת מלאך טוב אומר יהי' שיהא כן לשבת הבא ומלאך רע יענה אמן בע"כ ואם לאו מלאך רע אומר יהי' שיהא כן לשבת הבאה ומלאך טוב יענה אמן בע"כ כרחו. וישתדל שיהא לו בגדים נאים לשבת דכתיב וכבדתו ודרשינן שלא יהא מלבושך של שבת כמלבושך של חול. עכ"ל הטור. וז"ל ב"ח דף ל"ט ע"ד ת"ח ביומא דא דשבתא כו' כד אתי בינ' מבי כנישתא כו' ויחזו שכנינת' שרגא נהרא ופתורא מתתקנא ואיניש ואתת' בחדוה האי שעתא שכנינתא אמרת זה שלי הוא ישראל אשר כך אתפאר ואם לאו שכנינת' אזלת ומלאכין עמה וייתי יצה"ר עם חילי' ואתחברו עמהון ויאמר זה שלי הוא זמן חילי' רילי' מיד שורה עלינו ומטמאתו עכ"ל. ויזהר האדם מאוד שאיש אל אחיו ירובקו באהבה ואחוה ושלום וריעות בשבת קדש ומה גם באשתו אמרו לתווך בהם השלום והאהבה כש"ק. וע"כ כי יהי' ריב בין אנשים. ונגשו איש את אחיו ואיש את רעהו מתרפס כרצוי כיסוף האהבה

קודם הכנסת שבת ולעולם יכנס אדם כבי טוב גם עם ה' וגם עם אנשים וכפרט עם אשתו בהכנסת שבת קדש כמבואר בתקונים תקון כ"א דני"ז ע"ב. אם אית ליה קטמא בחולא עם בינ או אם אתתי' דיהא לוי שלמא עמה בשבתא כו' וצריך לשנויי שבת מיומא דחולא בכלא ואם אית לון שלמא ככל שית יומין דחולא ועבדון תוספות בשבתא בפיוסא דא לרא ברחימו סגי כגוונא דלעילא כו' כגוונא דא צריך בינ לפיוסא לאתתי' בשבת בתוספת מלין דפיוסא כו' כההוא זמנא איהי שבת שקולא ככל אוריתא. עד כאן לשונו בקצור.

קידוש היום

ישתדל האדם לקדש ביום קודש עליו יין דוקא כי מה מאוד הפליגו בזה בגמרא הקדושה וכוה"ק פ' אמור ז"ל ד' צ"ה ע"א א"ר יצחק לר' יהודה כתיב זכור את יום השבת לקדשו ותנינן זכרהו על היין אמאי על היין א"ל בנין דיון כו' ותנינן בכלא בעייתא לאחזאה בינ עובדא דלא אשתכח קדושה אלא ביין כד"א כי טובים דודיך מיין כו' וע"ד קדושה דשבת ביין והא אוקמוה. עכ"ל בקצור. ובתקונים תקון כ"ד דס"ט ע"ב וז"ל וצריך לברכא לון ולקדש לון בקידוש על היין בשבעין תיבין דקדוש ויכולו כחושבן דיון עכ"ל בקיצור. וראוי לאדם להשתדל אחר כום יפה ביותר להדור מצוה. ויזהר במריקה ושטיפה לכוס זה כדינו. וז"ל הוה"ק ברעיא מהימנא פ' פנחס דף רמ"ה ע"א עשרה דברים דצריך בר נש לאנהגא בפתורא דשבת. חד לתקנא פתורא כו'. תליתאי כום דברכה כו' ואוקמוה ככום שצריך הרחה ושטיפה הרחה מבחין ושטיפה מכפנים כו' עכ"ל בקיצור. והקריב זו קבלת הכוס מלא יין בבי' ידיו תביאנה מעל השולחן ויתן את הכוס על כף פס ירו הימנית ויתחיל הקידוש בעמידה בשמחה עצומה ויאמר אתקינו סעודתא דמהימנותא כו' כמו שנרפס בסדורים לשם יחוד קב"ה כו' הריני מוכן ומזומן לקייב מ"ע לקדש על היין ויהי נועם כו' עד כוננהו.

יום הששי ויכלו השמים כוננתו כבר כא למעלה בסדר התפלה. וז"ל הוה"ק פ' ויקהל דף ר"ו ע"ב קדושה דמעלי שבתא דא איהו קדושא דשבת בראשית. דהא אתקדש מתלתי' ותרון שבי"ן. ותלת דרגין דתפוחין קדישין. ובעינן לאדכרא על האי קדושא כללא דעובדא דבראשית ונייחא כו' דהיינו ויכלו השמים והארץ וכל צבאם וגו' כו' בעי בר נש למסדה סהדותא דא בחדוה ברעותא דלכא לאסהרא קמי' מארי' דמהימנותא וכל מאן דיסהיד דא וישווי לבי' ורעותי' דא מכפר על כל חובי. בא"י אס"ה אק"ב ורצה בנו וכו'. האי קדושא איהו בחד מתקלא לקבל סהדותא דמהימנות' ואנון חמש ותלתין תיבין אחרנין כמה דאית כויכלו כלא סלקין לשבעין תיבין לאתקטרא בהאי שבת דמעלי שבתא זכאה חולקי' דבר נש דיכוין רעותא למילין אלון ליקרא דמארי' אתקדש בהאי לילא בעמא קדישא לתתא כד שריא עליהו ההוא רוחא עלאה ואנן בעינן לקדשא לוי ברעותא דלכא ולכוונא דעתיה להאי. כו' עכ"ל. אחיי ורעי הלא תרעו ותכינו מוסדות ועיקר התקון בעולמות העליונים באמירת פ' ויכלו גם בקידוש הוא דווקא שיכוין באמירתה להעיד עדות על אחרות אלהותו יתברך שמו ויתעלה זכרו לעד בעובדא דבראשית שצריך להעיד עדות זו בשמחה ובכוונה עצומה כמבואר בלשונו הקדוש במאמר הוה"ק הנ"ל בעי בר נש למסדה סהדותא דא בחדוה ברעותא דלכא לאסהרא קמי' מארי' וכל מאן כו' ודייק ונפיש בלשונו הקדוש במאמר הזהר הנ"ל באומר וישווי לבי' ורעותיה דא כו' ואנן בעינן לקדשא לוי ברעותא דלכא ולכוונא

דעתיה להאי ועל כן צריך מאוד להזהר לשעבד לכו אל הכוונה הנ"ל ודי בהערה זו. בא"י אמ"ה אק"ב ורצה בנו. תן דעתך ולבך כי את זה לעומת זה נוסח ברכה זו ל"ה תיבות כפרשת ויכלו כנ"ל בזה"ק לכן יזהר עד מאוד לברך ברכה זו בכוונה עצומה מאוד בשמחה גדולה כמבואר בזה"ק דיכוין רעותי למלין אלין ליקרא דמאריה גם ברעותא דלכא ולכוונא דעתיה להאי כו' וע"כ צריך לזהר בכוונתה. אשר קדשנו כמצותיו ורצה בנו יתן כמחשבתו הודאה גדולה בשמחה עצומה להשם יתעלה בפרטות על עצמו ג"כ שרצה בו לברוא אותו בחלקו וגורלו הקדוש, ושבת קדשו באהבה וברצון הנחילנו זכרון למעשה בראשית זאת המנוחה ההודאה על"י בכוונת לכו מהותה כבר בא למעלה בתפלה ערבית דשבת בברכת כא"י מקדש השבת וזה בנין אב לכולם וזכרון אחד עולה לכוין בכל מקום אשר נבוא שמה להזכיר קדושת מתנה של שבת שנתן לנו מאת המלך ה' צבאות יוצרנו ובוראינו ית"ש ויתעלה עי"ש המיב. זכר ליציאת מצרים יתן כמחשבתו הודאה בשמחה עצומה על שהוציאנו ממצרים מבית עבדים לחלקו הקדוש וגודל חיוב הזכרת יציאת מצרים בקידוש מבואר בזה"ק פ' ויקהל ד' רי"ז ע"א. וז"ל אית לארכא גאולה דמצרים תדיר בכל קידושין דקב"ה בריך שמה לעלם ולעלמי עלמיא כו' ובקדושה דרזא דא אוקימנא רזין עלאין לאנן מארי מדין דמסתכלין בקדושה דמאריהון זכאה תולקתון עכ"ל. ובפ' בא דל"ח ע"א. ז"ל תאנא כל זמנין וחגיגין ושבתין כלתהו דוכרנא להאי (פ"י על יציאת מצרים) ועל האי אתקומו כלתהו דאלמלא האי לא הוי נטורא דזמנין וחגיגין ושבתין ובג"כ לא אשתצי דוכרנא דמצרים מכל זמנין וחגיגין ושבתין עכ"ל. היטו נא וראו איך ראוי לכוין בהזכרה זו דיציאת מצרים בקידוש כוונת ההודאה המבואר למעלה בפ' יציאת דק"ש ע"ש ודי הערה בזה. ויזהר האדם ברקוק התיבות של הקידוש כמבואר למעלה בשער הכ' וכבר נדפס ג"כ בסדורים תוכחה ומוסר על דקדוק התיבות של הקידוש. וראוי לאדם להזהיר לבני ביתו לשמוע הקידוש יפה כי גם הנשים חייבות בקדוש היום דאורייתא. ותיכף אחר שתיית הכוס נטילת ידים למעודה בלי הפסק.

פרק ששי

עונג שבת

וקראת לשבת עונג ולקדוש ה' טכובד וכברתו במאכל ובמשתה ובבגדים נאים ובתקון ביתו וכלי תשמישו וגודל מעלת המענג את השבת ועוצם שכרו והפוכו העונש רחמנא לצלן מבואר בזה"ק ובתקונים בהרבה מקומות. וז"ל הוזה"ק בפ' פקודי ד' רנ"ב ע"ב תחות האי חיותא ארבעה שרפין מלהטא כו' והאי חיותא אזלא ומלקא על ארבעה אלין שרפין דקאמרן. ואע"ג אמציעתא דהיכלא דא והוא אתר אקרי עונג בגין דבהאי אתר כד עייל שבתא מתסדראן תמן כל פתורי דבני עלמא דאקרו בני היכלא דמלכא ואלף אלפין ורבו רבוון קיימי ממנן על אנן פתורי והאי חיותא עילאה על ארבעה אלין שרפים בההוא אתר וחמא כל אינון פתורי' וכל דקיימי עלייהו ואשגה בכל פתורא ופתורא והיך מענגי ל"י לכל פתורא ופתורא וקיימא וברוך ל"י לההוא פתורא וכל אינון אלף אלפין ורבוא רבבן כלתהו פתחי ואמרי אמן. ומה ברכה היא דברך על האי פתורא דמתסדר ואתענגא כרקא יאות אז תתענג על ה' וגו' כי פי ה' דבר. וכלתהו אמרי אז תקרא וה' יענה וגו'. רוחא עלאה דאקרי אל כד ההוא פתורא אתענג בכלתהו מעודתי.

במעודתא בתראה תליתאה מסיים ואמר על כל אינון קרמאי ואמר אז יבקע כשחר אורך וגו' כבוד ה' יאספך. כל אינון שבקין נהורין אחרנין פתחי בכל סטרא ואמרי כי כן יבורך גבר ירא ה'. וזכר פתורא דבינ לא קיימא בההוא אתר בסדורא דענוגא דקרא יאות כרין האי חיותא ואנון ארבע דתחותא וכל אנון ארף אלפין ורבוא רבכין כללהו דתיין ל'י לבר לההוא סטרא אחרא וכמה גרדיני נמוסין כללהו נטלי ל'י ועיילי ל'י לההוא אתר דאיהו בהפוכא מן דא ואקרי נגע. וזכר עייל ל'ה תמן פתחי ואמרי ויאהב קללה ותכואהו ולא חפין בכרכה ותרחק ממנו ינקש נושה לכל אשר לו וגומר אל יהי לו מושך חסד וגו' רחמנא לשזבן. בגין דענוגא דקביה ומתימנותא האי איהו אלפין פתורי דענוגי דשכתא וזמנין וחגיגין כללהו חרותא דקביה ובגיד כל אינון דמענגי ענוגא דשכתא וזמני ומועדי אלפין ארבע דקיימי תחות האי חיותא קיימא לקבל האי נהר דנור ולא שבקי לאתוקרא בו' לכל אנון דמתענגי ענוגייהו עכ"ל. ובדף רניה ע"א ז"ל ושכתחי אני את השמחה בו' דאחדותא דמלכא קדישא די בזמנא דאיהו שלמא בשכתא וביומין טבין בו' והוא ילוננו בעמלו. מאן קביה הוא ילוננו ויהך עמי לעלא ל'י לעלא דאתי דבר אחר והוא ילוננו מאן הוא ההוא בר נש דאכיל ושתי וחדי כל מאן דאפיק למיכל ולמשתי הוא ילוננו לקביה בהלואה ואיהו יהיב ל'י כפל כפלים ומכל מה דאפיק בהאי בתרין אילו אוזיף בו' לקביה כד חיים ל'י למסכנא וכד אפיק בשכתא וזמני דיהא כלא אוזיף לקביה כד"א מלוה ה' חונן דל וגמולו ישלם לו עכ"ל. וכן הוא ג"כ בחיקונים תקון י"ט דף ל"ח ע"ב. וז"ל ובאלין דלא מלוין לה ולא אוסיפין לשכתות ולמים טובים איהו מתימא להון. ובגין דא כל המוסף מוסיפין ל'י. ודא תוספות נשמתא יתירה. ואיהו תוספת רוחא דקרושה וכל הגורע גורעין ל'י ההיא נשמה יתירה ואשתאר עני ואם הוא חכם אפתליק מני' חכמתו' ואם הוא עשיר בממונא אסתלק מני' ואשתאר עני יכש כמה דאיהו מנע מלעילא בו' ואשתאר יום השבת עני ושכינתא יבישא. הכי אסתנע ברכאן מיני' ואיהי מדה כנגד מדה. וכל מאן דאוסיף בו'. עכ"ל. ובתיקונים תיקון כ"ח דף נ"ה ע"ב. ז"ל מאן דאית ל'י רשו למעבר ענג שבת ולא עביד אתהפך ל'י ענג לנגע צרעת וחריב ביתי' וממוניה. עכ"ל בקיצור. ובתקון ו' דף כ"ד ע"א ז"ל מאן דמקבלין אושפיוזין דאינון נשמת' יתירין דאנון מרכיבין עלייהו בע"ש. כאנפי נהירין בחדוה בענוגא בהאי ע"מא. כד נשמתא ורוחא ונפשא נפיק מן גופי' מהאי עלמא הכי מקבלי לון בעלמא דאתי ואתמר כהון גם צפור מצאה בית בו' זכאה איהו מאן דמקבל אורחן ברעו שלים כאלו מקבל שכינתא ובמדה דמרד בה בינ מודדין ל'י. עכ"ל.

אחיי ורעיי הבט ימין וראה והן לו סכיר. האיך ישתדל האדם לענג את השבת קודש לה' הישועה על עמו כרכה ישלח מקדש ויכלם אותו כזה וכבא כפלי כפלים לתושיע' ואם איש עני ואביון הוא ואליו הוא נושא משאת מאומ' יכמה בשם ה' וישען באלהיו והוא יפרע הקפותיו. ויוהר האדם מאוד בלמוד ועניים ואביונים על השולחן וכבר מלחו אמורה למעלה בשער השביעי פרק ו' גודל חיוביה אף במעודת החול. ויוהר האדם לכבד את ה' מהונו ומגרונו לומר זמירות ושבחים על השולחן וז"ל בפי עקב דף רע"ב ע"ב ובשבת בכל מלוי צריך לאתוספא מחול על הקודש בו' וצדיכין לאתערא שירה וחדוה לפתורא בו' עכ"ל בקיצור. יודע כמובא למעלה כמה פעמים שלא יפנה מחשבתו מעבודת הכורא ית"ש אפילו רגע אחר ומה לזכור ולשמור את יום השבת קודש כשמירה מעולה ונמירותא יתירא לפנות מחשבה כמילה מלבו וממחשבתו רק ביראת ה' כל היום. וז"ל התקונים תיקון ו' דף כ"ג ע"א ושמו בני ישראל את השבת

לעשות את השבת לדורותם. זכאה איהו מאן דמתקן לה דירה נאה בלבי. זכלים נאים כאיברים דילי. ואשה נאה דאיהי נשמתו דבגניו שרי שכינתא עלאה דאיהי נשמת כל חי. עכ"ל. ובכרכת המזון ואמר רצה והחליצנו בכוונה עצומה. וגודל תקון אמירתה בעולמות העליונים הקדושים בכרכת זו בשבת הוכח בזה"ק פרשה תרוסה דף קס"ט ע"א. וישתדל תמיד אחר הזמן ואף אם בירך בלא זמן יברך על הכוס אחר ברכת המזון כי מצוה להרבות בכרכות בשבת כדי להשלים טאה ברכות. גודל מעלת האדם שזווגו רק משבת לשבת מכואר בזה"ק בהרבה מקומות וז"ל בפרשה קדושים דף פ"ב ע"א ת"ח בשעתא דבר נש מקדש לתתא כגון חברי דמקדשי גרמיהו משבת לשבת בשעתא דרעוא אשתכח וברכתא אודמת. כדון כו' וע"ד ואת שבתותי תשמרו. ד"א ואת שבתותי תשמרו לאזהרא לאנון דמתכאן לזווגיהו משבת לשבת והא אוקימנא כמה דכתיב לסריסים אשר ישמרו את שבתותי מאן סריסים אינן חברי דמסרסן גרמיהו כל שאר יומן בגין למען באורייתא ואינון מתכאין משבת לשבת הה"ד אשר ישמרו את שבתותי כד"א ואביו שמר את הדבר ובג"כ ואת שבתותי תשמרו כו' זכאה חולקיהון דישאל. עכ"ל. ועיין אוהרות הזווג במשנת חסידים במסכת השכיבה פרק י"א. אך מ"ש שם ואם אשתו מעוברת או מניקה הרשות נתונה אף לת"ח לשמש ממנו בחול צועקים עליו כמה ספרים ככרוכיא וכתבו אף שמצא זאת בכתבי הארי"ז ז"ל בודאי איזה תלמיד טועה כתב זה ואינו מהארי"ז ז"ל ובזו"דא מי שיעיין בזה"ק יראה גודל האיסור לת"ח לשמש בחול שהוא ממש ככועל את הערוה רחמנא לצלן ופוגם פגמים גדולים בעולמות העליונים ובזו"דא ראוי לת"ח להחמיר בזה ולא יסמוך בזה על משנת חסידים. יזהר האדם מאוד שלא ישמש ממנו לאור הנה כמכואר בש"ע סימן ר"מ וכו"ק בהקדמת הראשית דף י"ד ע"ב וע"ש. וראוי לאדם לדבר עם אשתו קודם הזווג כמכואר בזה"ק ברי"ט פ' תצא דף רע"ו ע"א וז"ל אית ליה לבר נש קודם דיתיהר עם אתתיה למלא עמה דשמא שיהא מתחלפא באתתיה. עכ"ל. וגודל החיוב על האדם לקדש עצמו בשעת תשמיש וגודל מעלתו ולהיפך רחמנא לצלן גודל גריעותו הלא הוא מכואר בזה"ק ובתקונים במקומות רבים ותקעתיו יתד במקום נאמן פרק מיוחד כפ"ע בענין זה בשער הכולל ע"ש פרק חסושי. אך להוציא חלק כאן א"א ועל מקומו יבוא בשלם להעיר לכב אנוש כערכי בכמה סאמרים בקיצור נמרץ. וז"ל פ' תזריע דף מ"ט ע"ב. אנון חברי דמשתדלי באורייתא זווגא דלהון בשעתא דזווגא אחרא אשתכח והאי משבת לשבת לכוונא רעותא לאתדבקא ב"י בקב"ה ובכנסת ישראל דהא עידן רעותא דמתברכין בלא עלאי ותתאי. אי בני נשא אתרחקו מני ועבדין כבעירי. אן הוא קדושא דלהון לאשתכחא קדישא. אן אנון נפשאן קדישין דמשכין מעילא. ושלמה מלכא צווח ואמר גם בלא דעת נפש לא טוב גם בלא דעת מאן הוא דעת דא קב"ה. נפש לא טוב. דא הוא נפש דאנון משכין בעובדיהו לא טוב דהא מסטרא אחרא אתמשכן עליהו נפשתיא דלאו איהו טוב בגין דלא מכוונא לביהו לקב"ה. מאן דאחלהט ביצר הרע רעותא וכוונא דלכא לקב"ה מסטרא דיצר הרע אתמשך עלי נפשא דלאו איהו טוב הה"ד גם בלא דעת כו'. עכ"ל בקיצור. וז"ל פ' קדושים דף פ' ע"א כתיב אל תהיו כסוס כפרד אין הבין זכאין אנון צדיקיא דמשתדלי באורייתא וידעין אורחוי דקב"ה ומקדשי גרמיהו בקדושא דמלתא ואשתכחו קדישין בכלא. ובג"כ משלפי רוחא דקדושא מלעילא ובנייהו כלהו זכאי קשוט ואקרונ בני מלכא בגין קדישין. ווי לין לרשיעיא דכלהו חציפין. בגיני כך ירחין בנייהו נפשא חציפא מסטרא דמסבא, כמה דכתיב ונטמתם

כּם אַתּא לַאמְתּאכּא מַסּאכּין לִי כּוּי זכּגִיכּ קדוּשִׁים תּהִיו כּי קדוּשׁ אַנּי כּוּי עֵכֶל בּקִיצוֹר.

וּזִיל בּזִיחַ דּף י"ב ע"כ כּתיב וּהתקדשְתּם וּהייתּם קדוּשִׁים מִלְמַד שְׁצִירְךָ הָאֲדָם לְקדֵשׁ עֲצֻמוֹ בְּשַׁעַת תְּשֻׁמִּישׁ מַאי קדוּשׁא שִׁירְךָ הֵכָא אִיר יְהוּדָה בּר יַעֲקֹב שְׁלֵא יַעֲשׂוּ פּרִיצוּתָא וּחֲצִיפוּתָא וְלֹא לְשֵׁם זְנוּת כְּכַהֲמוֹת שֶׁהַכְּהֻמוֹת אֵינָן עוֹשׂוֹת אֲלֵא לְכַךְ דְּהָא תַּנּן כֹּל הַבּוֹעֵל לְשׁוֹם זְנוּת אִו לְשׁוֹם מַה דַּאֲמַרְן וְלֹא יִשְׁמֹר עֲצֻמוֹ מֵאוֹתָן הַדְּכָרִים הַצְּרִיכִין דְּתַנִּינָן כַּמְתַּנִּיתָא הֵהוּא עוֹבְרָא דַּאֲתִירְךָ לְהוּי פּרִירְךָ חֲצוּף זֹנָה רִשְׁעָ וְאִינוּ בְּכֻלְל זֶרַע אִמֵּת וְכֹל הַבּוֹעֵל לְשֵׁם מִצְוָה וּמְקדֵשׁ עֲצֻמוֹ וּמְכוּוִין לְכוּ לְשִׁישׁ הִיָּד בְּנִין דְּמַעֲלֵי צְדִיקֵי וּחֲסִירֵי יִרְאֵי שְׁמַיִם קִרִּישֵׁין הֵהִיד וּהתקדשְתּם וּהייתּם קדוּשִׁים. וּזִיל כְּתֻקֻּנִים תִּיקוּן י' דְּכִיָּה ע"כ צְרִיכִין יִשְׂרָאֵל לִיחַדָּא בְּכַת זִוגִיָּהוּ כַּחֲשָׁאֵי בְּעִנּוּהָ בְּאִימָה וּבְרַחַת וּבִזְיַע בְּכּוּפָא כְּמַה דַּאֲוֻקְסוּהָ קְדַמְאִין כְּמוֹ שְׁכַפְּאוֹ שׂד. עֵכֶל וּזִיל תִּיקוּן נִיג דּף פ"ז ע"כ תִּיחַ כֹּל מֵאָן דְּנִטִּיר בְּרִית הֵהוּא בְּרִי דִּיהִיב לִיָּה קְבִיָּה עֲלֵי אַחְמֵר וּיְצַמַּח ה' אֲלֵקִים כֹּל עֵץ נַחֲמַד לְמֵרָאָה כְּרוּזִין דַּאֲוִרִיתָא וְטוֹב לְמַאכֵּל בְּפֻקּוּדִין דַּאֲוִרִיתָא. אֲבָל בְּרָא אַחְרָא דְלֵא אַתְּעִבִיד בְּדַחֲלִיו וּרְחִימוֹ דְּקְבִיָּה מַה כְּתִיב בִּי וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע. וְדָא עֲרֻכּוּבֵיִא דְטוֹב וְרַע מְעוֹרָב מִמִּצְוָה וּשְׂאוּר דְּהָא בְּרִי גַרְם אֲבוּדָא דְתַרְוִין עֲלִמִין הֵהִיר כִּי בְיוֹם אֲכַלְכֶּם מִמֶּנּוּ מוֹת תְּמוֹתָן מוֹת כְּעֲלִם דִּין תְּמוֹת כְּעֲלִם דַּאֲתִי. בְּרַאשִׁית כּוּי עֵכֶל. וְאִם נִכְסַפְּהָ זְגַם כִּלְתַּה נְפִשְׁךָ לְשִׂאֲרֵי מַאֲמָרִים הַקְּדוּשִׁים מְעַנִּין זֶה תְּנָה עֵינֶיךָ וְלִכְךָ שֵׁם בְּשַׁעַר הַכּוֹלֵל פֶּרֶק הַנִּיג ע"ש. כְּתוּב בְּסַפְרִים קוּדֵם הַתְּשֻׁמִּישׁ וְאַחַר הַתְּשֻׁמִּישׁ יִמְלֹו הוּא וְהִיא יִדְיָחַם נְטִילָה גְּמוּרָה. אַחֲרֵי וְרַעֲיֵי בּוּרְדַאי רַאֲוִי לְאַרְסֵי שִׁיתַּנְהַג הוּא וְאַשְׁחוּ בְּקִרְוִשָּׁה וּבַטְהָרָה אִף קוּדֵם הַזּוּג דְּהִינּוּ בְּנִקּוּיֹת הַגּוֹף וּבַטְהָרַת הַיָּדִים מִמַּשׁ כְּמוֹ הַהֲכַנָּה אֲלֵ תַפְלַת הַעֲמִידָה שֶׁל יִיחַ וְדִי בּוּזָה לְמַשְׁכִּיל.

וְיֹאמֵר קוּדֵם הַתְּשֻׁמִּישׁ בְּיָדִים נְקִיּוֹת לְשֵׁם יַחּוּד כּוּי הַרִינִי רוּצָה לְקִיָּים מִצְוֹת עוֹנָה הָאֲמוּרָה בְּתוֹרָה שְׂצוּנּוֹ כּוּי כְּמוֹ שְׁכַתּוּב וְעוֹנָתָה לֹא יִגְרַע וְלְקִיָּים גִּיב מִיעַ שֶׁל וְשִׁמַּח אֵת אֲשֶׁתּוֹ. וְאִם הוּא לִיגְ טְבִילָה בְּשַׁעַת שְׂאִינָה מְעוֹבְרַת יֹאמֵר גִּיב וְלְקִיָּים מִיעַ שֶׁל פְּרוּ וּרְכוּ וּזְכוּנִתִּי לְהוֹלִיד בְּנִים שִׁיהִיו עוֹבְדֵי הַשֵּׁם יַתְעַלָּה וְיִתְרוּסֵם בְּתוֹרָה וּבְמִצְוֹת. וְכַתּוּב בְּסַפְרִים לְזִכּוֹת לְבָנִים צְדִיקִים וּחֲסִידִים לְחֻשׁוֹב בְּעַת הַזּוּג מִתְחַלְּהָ וְעַד סוּף בְּצְדִיקִים דְּהִינּוּ לְחֻשׁוֹב שְׁמוֹת אֲבֵרָהִם יִצְחָק וְיַעֲקֹב מִשֶּׁהָ אַהֲרֹן יוֹסֵף דוֹד וְשִׁלְמָה בְּנִיהוּ כֵּן יִהְיִידַע כֹּלְכָּ בֵּן יְפוּנָה יִהוּשַׁע נַחֲשׁוֹן כֵּן עֲמִינַדָּב וּכְיוּצָא וְיַחֲשׁוּב כֵּהֵן מִתְחַלְּתִי הַזּוּג וְעַד סוּפוֹ בְּכַדִּי שְׁלֵא יִרְגִישׁ כֹּלְל הֵנֵאֵת תְּשֻׁמִּישׁ זְגַם יַחֲשׁוּב בּוּזָהִל אֲנִי מְכוּוִין לְמַשׁוֹךְ נִשְׁמַח קְדוּשָׁה וְטַהוּרָה מְעוֹלְמוֹת עֲלִיוֹנִים הַקְּדוּשִׁים לְמַפָּה זֹו וְיִזְהַר הָאֲדָם כּוּזָה מְאוּד מְאוּד בְּעַת הַזּוּג שְׁלֵא לְפִרוּשׁ רַק בְּאֲבָר מַתְּלִמֵּי כִי אִף שֶׁהֵאֲבִי מַת אַחַר גַּמַּר הַתְּשֻׁמִּישׁ מִמְּפֻטָּף מִסְּנֵוּ זֶרַע וְאִין הָאֲדָם מְרַגִּישׁ כֹּלְל כּוּזָה וְיוּצִיא אוֹתָם לְבַטְלָה רִיל. וּכְקִיָּין רַאֲוִי לְשִׁמַּשׁ קוּדֵם הַשִּׁינָה אַחַר חֲצוֹת לִילָה אִךְ בְּלִילוֹת הָאֲרוּכִים כַּחֲדוּרָף יִשְׁמַשׁ אַחַר הַשִּׁינָה. וְהַזְמַנָּה מִלְּתָא הִיא לְהַכִּין אֲצִל מַטְתּוֹ כִּלִּי עֵם מִים צְלוּלִים בְּכַדִּי שְׁחִיכָף אַחַר הַתְּשֻׁמִּישׁ יִשְׁפּוֹךְ מִים צְלוּלִים סְבִיב לְמַטְתּוֹ כַּמְבּוּאָר בּוּזִיק וּכִיכַּ הָאֲרִיזִיל. וְאַשֶּׁה תּוֹזַר מִלְּהַנִּיק אֵת בְּנָה כְּשִׁיעוֹר בִּי מִיָּלִין אַחַר הַתְּשֻׁמִּישׁ וְלִכֵּל הַפְּחוֹת שִׁיעוֹר מִיל כַּמְבּוּאָר בּוּזִיק פִּי וְיִקְרָא דּף י"ט ע"א וּזִיל תִּיחַ מְנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא עֲלָאָה אֲשַׁתְּכָה חַד נּוֹקְבָא רוּחָא רַכֵּל רוּחִין וְהָא אוֹקִיסְנָא לִילַת שְׁמָה כּוּי זְמִינָא לְאַבְאָשָׁא בְּנֵי עֲרִבָא. אִסּוּתָא לְהֵאִי בַּהֵיאָ שַׁעְתָּא דַּאֲדוּוּג בִּינָּ בַּאֲתַתִּי יְכוּוִין לְכִי לְקְדוּשָׁה דְּמֵאֲרִי כּוּי לְכַתֵּר דְּסִיָּים עוֹבְדָא לְשִׂרֵי מִיָּין צְלוּלִי. מוּחַרְנִי לְעֵרְסִי כּוּי מֵאָן דִּינְקָא לְרַבִּי לֹא תִיזְדוּוּג לְכַר נִשׁ

י ס ו ד ו ש ו ר ש ה ע ב ו ד ה

קעד

אלא כשעתא דרכיא נאים ולכתר לא תניק לוי עד שעתא חרא כתרין מיצין או חר מיל
 אי לא יכלא בגין צערא דרכי' בזמנא דאיהו בכי. וכרא לא מסתפי מינה לעלמין
 זכאין אנון צדיקיא דקבי'ה אוליף לון רוי'ן עמיקין כו' עכ"ל. ויזהר לשמש בשני עדים
 כמבואר בש"ע ואם ימצא ר"ל טפת דם על עד שלו או שלה צריכין לקבל על עצמן
 השוכה בתעניתים וסגופי' על עון כועל' נדה שהיא בכרת ר"ל. גם יזהר מאוד בוסת
 אשתו דהיינו שהי' לו לזכרון יום הוסת כדי לידע עת העונה לפרוש ממנה כמבואר
 בש"ע וחיוב גדול על האדם ללמוד בתמידות הלכות נדה בש"ע בכדי שהי' בקי בכל
 הלכותיה וביחוד בוסתות. גם חיוב גדול על האדם ללמוד לפרקים ב' סי' בש"ע איח
 סי' רל"א וסי' ר"מ ויהיו תמיד לנגד עיניו לזכרון כל המבואר שם. גם ראוי ללמוד
 בתמידות בסר"ח שער הקדושה פרק ששה עשר מענין קדושת הזווג. גם יעויין בס'
 מנורת המאור בחלק ששי מענין קדושת הזווג וכזונת הזווג ואיכות הזווג. גם יזהר מאוד
 במיש כספרים שאחר התשמיש ירחוץ היטיב פניו שלמטה דהיינו האבר ומכוביו וגם
 הירכים הסמוכים לאבר ירחוץ היטיב כמים ובחורף יכין מים בביתו שלא יהיו קרים
 כי בפושרים יכול לרחוץ המקומות הנ"ל היטיב. ויזהר אדם ללבוש קודם התשמיש חלוק
 אחר ובחלוק זה יקנה הרחיצה היטיב אחר התשמיש ואחר הרחיצה וקניחה ילכש חלוקו
 הנקי שפשמ מעליו קודם התשמיש. ואם לא החליף את חלוקו בעת הזווג יזהר מאוד
 לבדקה מטפת זרע שאם מצא בה זרע או טפת קרי ר"ל אסור להתפלל באותו חלוק
 כי דינו כצואה כמבואר בש"ע א"ח. ואח"כ יטול ידיו נטילה גמורה ג"פ בסרוגין ואז
 יוכל ללמוד קודם אור הבוקר קודם שילך למקוה להטהר מטומאת הזיווג. ובלילת
 הארוכים כימות החורף יזהר האדם מאוד בלמוד האשמורת אצל הנר הדולק מבעוד יום
 ויזהר מאוד מלצות לא"י להדליק הנר בשביל למודו כי היא מצוה הבאה בעבירה אם
 לא שרף בשביל חנוקות הקטנים או מותר גם לגדול ללמוד אצל נר זה ואם לאו
 ילמוד בעל פה כל מה שיוכל משניות או תהלים כי גם אמירת תהלים חשוב ללמוד
 נגעים ואהלות כמבואר בגמרא. אך אם יאמר אותם בכזונה דרך שבת והודאה וכמתון
 כי טוב מעט בכזונה כו' ואם אינו רגיל ובקי בעיפ בכל מזמורי תהלים יפסוק באלו
 המזמורים המורגלים בפיו דהיינו מזמורי תיקון לאה ומזמורי קבלת שבת ושבת ברכות
 ושאריו מזמורים השגורים בפיו. ומשהאיר היום ילך לטבול. ומכילת שחרית בשבת חיוב
 על האדם הכרי אף שלא נטמא בקרי כמו מכילת עש"ק. וז"ל האריו"ל בשחרית לשבת
 שקדושתו חמורה מקדושת הלילה אף אם לא נטמא בזווג או בקרי ח"ו ילך לטבול.
 ויזהר האדם שלא ילך יחידי בלי שבת כמבואר בזה"ק פי' ויקהל דף ר"ה ע"א עיי"ש.

פרק שביעי

תפלת שחרית

הנה גודל מעלות שירות ותשבחות שאנחנו מזמרים לכוראנו ית"ש ויתעלה ביום
 שבת קדש בתפלה שחרית בפסוקי דזמרה ובנשמת סבואר כזה"ק פי' ויקהל ד' ר"ה ע"א.
 וז"ל יומא דשבתא יחרוה איהו לכלא וכלא אתנטר לעילא ותתא כו' כדן כד סליק
 נהורא עמא קדישא מקדמא לבי כנישתא בחדוה כו'. ומתעטרין בעטרא קדישא דלעילא
 בלבושי יקר משבחן בשירן ותושבחן בההוא רוחא דקיימא לתתא ומסקין תושבחן
 לעילא ועלאין ותתאין כלהו בחדוה ומתעטרו כלהו כתרא פתחי עלאי ואמרי זכאין

ש ע ר ה ע ל י ו ן ש מ י נ י ק ע ה

אתון עמא קדישא כארעא דמאריהון אתערמ עלייהו וכל חיילין קדישין מתערמ בגיניהון. האי יומא יומא דנשמתין איהו ולא יומא דגופא בנין דשולמנא דצוררא דנשמתין איהו וקייסין עלאין ותתאין כלהו בזווגא חדא ורוחא יתירא עלאה קדישא. צלותא דשבתא דעמא קדישא תלח צלותין אשתכחו בהאי יומא לקבל תלח שבתא ואוקסמה וכלהו חד. כיון דעאלו עמא קדישא לבי כנישתא אסור לאשתדלא אפילו בצורך ביי כנישתא אלא במלי תשבתן וצלותא ואורייתא וכדקא חזי לון. ומאן דאשתדל במלין אחרנין ובמלין דעלמא דא איהו ביי דקא מחלל שבתא לית ליי חולקא בעמא דישראל. תרין מלאכין ממנין על דא ביומא דשבתא ואנון שווי ידיהון על רישוי ואמרו ווי פלגני דלית ליי חולקא בקביה. עיד בעי לאשתדלא בצלותא ובשירין ובתושבתן דמאריהון ולאשתדלא באוריתא האי יומא איהו יומא דנשמתין דאתערטא ההוא צוררא דנשמתין בגיב משכתי בתושבתן תשבתתא דנשמתא והיינו נשמת כל מי תכרך את שמך היא ורוח כל בשר כו' ולית תושבתתא אלא כסמרא דנשמתא ורוחא. והאי יומא קיימא ברוחא ונשמתא איהו ולא דגופא עכיל. ומכואר בזה"ק שמוזורים אלו של שבת ברכות תקנו לנו אנשי כנסת הגדולה לאוסרם בתפלה שחרית. בפ' תרומה דף קל"ז ע"ב ז"ל ואתקינו אנשי כנ"הג סדורא דתושבתתו מאנון תושבתן דרוד מרזא דא השמים מספרים כו' ולכתר ההוא נהר דנפיק מעדן ודא איהו רזא רננו צדיקים בה' בנין כו' ולכתר סיהרא כו' ודא איהו לרוד בשנותו את מעמו ולכתר אתחברותא כו' ודא איהו תפלה למשה איש האלהים כו' מזמור שירו לה' שיר חדש תושבתתא דא כו' מזמור שיר ליום השבת תשבתתא כו' מכאן ולהלאה תושבתן אחרנין דחדוה ותיאובתא שלימתא כו' אלין תושבתאן כלהו אתקינו בשבת לשבתא ליי בעלמא עכ"ל בקצור.

אהובי ורעי ירדי נפשי איך לא יתן האדם אל לבו לומר אותם המזמורים בהתלהכות גדול ובשמתה עצומה עד מאוד כי הם בעצמם מעוררים החדוה ושלמות והרצון כמכואר במאמר הנ"ל בלשונו הקדוש מכאן ולהלאה תושבתן אחרנין דחדוה ותיאובתא שלימתא כו' אלין תושבתן כלהו אתקינו בשבת לשבתא ליי בעלמא ואיך לא יתם לבב איש בהתלהכות חדוה ושמתה שזכה להיות בחלק וגורל עם ישראלים ונכלל גיב בעלמא לשבת ולהודות ליוצרינו ובוראנו ית"ש ויתעלה.

והנה הגם הלום ראה ראינו שלא נסדרו המזמורים בסדורים על סדר הזה"ק וכתבי הארז"ל לא אשנה ביאור כוונותיהם הפשטיות ונקיטנא סדרו בעז"ה על הסדר שנרפס בסדורים והכוחר יבחר כאשר יטיב בעיניו ע"ד הנכון.

למנצח מזמור לרוד השמים מספרים. גודל מעלת מזמור זה הובא בזה"ק בהקדמת בראשית ד' ס' ע"א ובפ' תרומה ד' קל"ו וקל"ז וראוי לאדם לעיין שם וכודאי יתן לבו אל גודל הכוונה באמירתה וביחוד בפסוקים תורת ה' תמימה כו' ישמח באמירתם שמתה עצומה מאוד על שזכינו לתורה הקדושה והתמימה כזו ולמצותיה הם וליראתו יתכרך שמו ויתעלה זכרו לעד וישמח מאד שמתה עצומה באלהותו יתכרך שמו ויתעלה. ובפסוקים שגיאיות מי יבין וגו' גם מודים וגו' יתפלל במחשבתו להכורא ית"ש שישמור אותו משגנות וכ"ש מעונות ופשעים ובפסוק יהיו לרצון כתיבות ה' צורי וגואלי ישמח שמתה עצומה באלהותו ית"ש ויתעלה.

לרוד בשנותו את מעמו. אברכה את ה' בכל עת יאמר בשמתה עצומה מאוד ויקבל במחשבתו שיכרך וישבת להכורא ית"ש ויתעלה כל ימי חייו וכודאי מי שאינו מכוין כוונה זו הוא דובר שקרים לפני הכורא ית"ש יודע כמובא למעלה בדרך

בשמחה עצומה גבורות ה' גבורות ה'. יראו מה' כל הארץ כו'. יכנים בלבו יראה עצומה לפני הכורא ית"ש שלא יהי דובר שקרים ח"ו. אשרי הגוי אשר ה' אלהיו וגו'. יתן במחשבתו הודאה עצומה בשמחה עצומה עד מאד על שבחר אותנו לנחלה להיות נקרא על שמינו אלהי ישראל שזכינו להיות בחלקו וגורלו הקדוש ומגודל התשוקה שיבער בלבו באלהותו ית"ש ויתעלה זכרו לעד יקבל על עצמו מסירת נפש בציוור איזה מיתה ודי בזה. משמים הביט ה' כו' ממכון שבתו השגיח כו'. יחשוב במחשבתו בזה"ל אני מאמין באמונה שלימה ואמיתית שהוא ית"ש ויתעלה צופה ויודע סתרינו והשגחתו הפרטי ויחשוב במחשבתו גבורות ה' בזה בשמחה עצומה מאוד על גודל גבורותיו ונפלאותיו שמביט ומשגיח ומכין לבות של כל בני אדם גם יחד כרגע אחד, גם דרש הגמרא וכולם נסקרים במקירה אחת. נפשנו חתה לה' כו'. גם בפסוק כי בו ישמח לבנו ישמח שמחה עצומה עד מאד באלהותו ית"ש ויתעלה ומגודל התשוקה ראוי לקבל על עצמו מסירת נפש.

מזמור שיר ליום השבת מלתו כבר אמורה בקבלת שבת ע"ש.

פרק שמיני

כ ו ו נ ת נ ש מ ת

מרום מראשון הוא לכם לכוין בהתחלת נשמת לקבל עליו תוספות הנפש של יום השבת וגמר קבולה של תוספות נפש זו יכוין בכרכות ריוצר. האריו"ל. הנה גודל שבה זה יתבונן אדם על מקומו בזה"ק שהוא מונה כמספר של התיבות של השבח זה לכלם בשמות יקרא כנגד מספר השמות הקדושים והנוראים של עולמות העליונים הקדושים. והנה עיניכם הרואות איך כווננו אנשי כה"ג כשבה הגדול הזה אל רום המעלות בעולמות העליונים הקדושים ותקנו לנו עם קדוש לשבת שבה הגדול הזה ובוודאי ראוי להלהיב לב האדם. כאש אוכלת לרבר התיבות בכח גדול ועצום ולהכניס שמחה עצומה מאוד באלהותו ית"ש ויתעלה כ"כ עד הגיעו קרוב להתפשטות הגשמיות. וכבר נתבאר בפ' שלפני זה במאמר הזה"ק פ' ויקהל שהעתקנו שם גודל מעלת השבת הזה של נשמת ועיין שם. ובפ' תרומה דף קל"ח ע"א ג"כ.

וז"ל נשמת כל חי הא הכריא אתערו כי מלין דקשוט אבל אית לון לאדכרא כו' ומפרש להלן סודות גדולים ונוראים ומספר התיבות ואין צורך להעתיקו והואיל ואינו שוה בכל ולא כל מוחא סביל דא. ובסוף המאמר מסיום ז"ל וכל שכחא דא וכל מלין אלין בלהו שייפין ידיען בחושבנא לתשלומא דשבת ולאשתלמא מנייהו כדקא חזי זכאה עמא דידעי לסדרא שכחא דמאריהון כדקא יאות. עכ"ל.

אחיי ורעיי זרע קודש אהובי נפשי בוודאי השמחה שראוי להיות לאדם בעת שאומר השבח הגדול הזה יותר מכל השמחות ותענוגים שבכולם וביחוד בתיבות ומבלעדיך אין לנו מלך גואל ומושיע כו' אין לנו מלך אלא אתה ישמח שמחה עצומה על שיש לו מלך גדול כזה ושזכה להיות תחת מלכותו ית"ש ויתעלה זכרו לעד ומגודל תשוקה אהבת מלכותו ית"ש ויתעלה עליו ועל זרעו ויקבל על עצמו בשמחה עצומה מסירת נפש להראות גודל תשוקתו לטי שלפניו נגלו כל תעלומות והסגן נסתרות ודי בזה וילך בשמחה עצומה זו בכל השבח הגדול הזה עד סופו. המנהיג עולמו בחסד ובריותיו ברחמים. יתפלל ביחוד במחשבתו שירחם על עבדיו ויחשוב ג"כ מגמותיו

בעבודתו יחיש. והסומך נופלים והזוקף כפופים-שפירושו שקאי גם על השכינה הקדושה. ומה טוב אם יקבל על עצמו מסירת נפש מגדול התשוקה בשביל השכינה הקדושה לקרב בזה מסיכתה וזקיפתה. על כן אברים שפלגת בנו, ז"ל. אבודרה"ם מלשון כי בימיו נפלגה הארץ כלומר שחלקת בנו אבר אבר לכל צד. עכ"ל. ויהשוב אדם בזה גבורות ה' על החכמה הנפלאה של חתוך האברים החיצונים והפנימים. ורוח ונשמה שנפחת באפינו. ישים בזה מחשבתו איך מניצוץ חיות קטן היא הנשמה שנפח באדם יוצא שכל גדול ועצום גם הדבור וכל החושים הכל הוא מניצוץ חיות קטן זה שניתן בו, גם חבורא טחבר הנשמה עם הגוף חבור עצום לאין ערך ותכלית כגזירת מאמרו יתברך שמו ויתעלה גבורות ה' גבורות ה' בכל זה. ולשון אשר שמת באפינו. יחשוב ג"כ בזה גבורות ה' גבורות ה' כמה פעמים בשמחה עצומה מאוד ע"פ ההצעה שהארכנו בזה בשער הראשון ועיין שם היטב. וכל הלכות יראוך. בזה יכנים בלבו יראה עצומה לפני חבורא יחיש שלא יהיה דובר שקרים חס ושלום. וכל קרב וכליות, פ"י קרב מחשבות לפי פ"י הרדיק בתהלים בפסוק וכל קרבי את שם קדשו.

בפי ישרים חתה לל כו' ארבע פיסקות אלו יאמר אדם בשמחה עצומה מאוד על הנחת רוח והתענוג והשעשוע שבא לו יחיש ויתעלה משכחים והודאות כריותיו וביחוד בפיסקא ובקרב קדושים תתקדש יקבל על עצמו מסירת נפש ויכוין שע"י מסירת נפש זו יתקדש שמו ית' ויתעלה בכל העולמות יותר ויותר, ובאבודרה"ם הנוסחא כנוסח של ר"ה וי"כ בסחזורים בפי ישרים תתרום. וכבר צדיקים תתברך. ובלשון חסידים תתקדש. ובקרב קדושים תתהלל. וז"ל תמצא ברית יצחק רבקה, ישרים צדיקים חסידים קדושים יצחק. תתרום תתברך תתקדש תתהלל. רבקה. עכ"ל. ואחר ח"ק יכין עצמו לענות ברוך ה' המבורך ל"ו בשמחה עצומה מאוד ככאן יקבל עליו חוספות נפש של יום השבת כי אם החזיר לקבלה בתחלת נשמת כאן בכרכו הוא על המוגמר גמר קבלתה כנ"ל.

הכל יודוך. שש תיבות הכל שבכרכה זו והיינו ובורא את הכל. הכל יודוך. והכל ישבחוך. והכל יאמרו. והכל ירומסוך סלה יוצר הבל. כלם עומדים ברום עולמות העליונים הקדושים ובודאי אם אומר האדם השבח הגדול הזה בכוונה ושמחה עצומה מאוד בודאי סמוכים הדברים אשר יצאו מפיו לא ישוב ריקם כי אם עשה פרי תקונם ופעולתם בעולמות העליונים ג"כ ורחמנא לכא בעי והעיקר לומר התיבות כמתן גדול ולא במהירות ודי בזה.

אל ארון. אחיי ורעי גדול מעלת שבח הגדול הזה הובא בזה"ק פרשה תרומה דף קל"ב ע"א וז"ל. שבחא דשבת דאינון אתוון אל ארון על כל המעשים ברוך ומבורך בפי כל נשמה אל"ן אתוון בחמש חמש תיבין דאינון חמשין תרעין דעלמא דאתי. ותרין אתוון אחרנין די בסופא ש"ת אינון בשית שית תיבין דאנון שית סטרין דעלמא דאתי ונפקי מתמן כגון שבח יתנו לו כל צבא מרום. תפארת וגדולה שרפים ואופנים וחיות הקודש אל"ן תרין אתוון בשית שית. תרין אתוון קדמאי בחמש חמש. כלהו שאר אתוון די באמצעיתא כלהו בארבע ארבע. ובנין דאנון כרוא דרתיכא עלאה. דאינון אתוון קדמאי ואנון דבסופא אינון שלימו דכ"ב אתוון בנין דאית בהו כ"ב תיבין לקבל כ"ב אתוון עלאין. אשתארו תמניסר אתוון אחרנין דקא סלקין ברתכייהו לארבע ארבע לשבעין ותרין תיבין דאנון רוא דשמא מפרש גליפא קדישא דע"ב אתוון דקב"ה מתעטר בהו. עכ"ל. הביאו אל שיעור חשיבותם ודבר שבמנין הוא מראשו ועד סופו במנין ומפקד חשבון מספריו של

יסוד ושרש העבודה

העמידה בין גאולה לחפלה יכולין לקבל עליו חוספת הרוח של יום השבת. ואם שכח לקבל חוספת הנפש בנשמת וברכו יכולין עתה לקבל שניהם הנפש והרוח. תפלת העמידה ראוי לחת שכח והודאה בשמחה עצומה במחשבתו על המתנה הגדולה של קדושת שבת כנ"ל. ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי עונג. יכניס בלבם אהבה גדולה ותשוקה עצומה במלכותו ובאלהותו יח"ש ויתעלה זכרו לעד. עם מקדשי כו'. זיל אכודרהים חמדת ימים אותו קראת שנאמר ויכל אלהים ביום השביעי ומתרגמין בירושלמי וחמיד ה' ודומה לו נכספה וגם כלתה. וכן ותכל נפש דוד עכ"ל. קדיש. ושמעתי מנהג בתי כנסיות שכימים שיש בהם מוסף בשבתות וחגים ור"ח אומר מזמור שיר של יום תיכף אחר תפלת שחרית כי כן בכה"מ י"ד שיביכ השיר של יום היו הליום אומרים אחר הקרבת קרבן חמיד של שחר קודם הקרבת קרבן מוסף.

פרק תשיעי

קריאת התורה

זכרוננו בא לפניך למעלה בשער החמישי פ' ח' גודל חיוב שמיעת הפרשה מפי הקורא ושם נאמר בקריאת הפ' של יום ב' וה' גודל הזהירות לשמוע באימה וברתת ובזיע כאלו ממש עתה עומד בתחתית ההר סיני בקבלת התורה וגודל שכרו ולהיפך גודל ענשו רחמנא לצילן וגם גודל מעלת הקורא וגודל ענשו רחמנא לצילן עם קורא הפרשה במהירות ובהלעטה והוא דבר הלמד מענינו. ביותר צריך לזרו בכל הנ"ל בקריאת הפ' של יום שבת קדש היא לכם שלכם יהא זהירות עצומה בכל הנ"ל ועיי"ש היטיב ונכון תחבולות יקנה להנצל ממחשבה במילה בעת קריאת הפרשה של יום שבת קדש הלא זה הדבר אשר יעשה אותם האדם בעת הקריאה להיות בידו חומש לשמוע ממנו וכוה יוכל להנצל מפי יוקש מחשבה במילה ר"ל. ומה גם שלא לדבר איוה שיחה בעת קריאת הפרשה ר"ל מעונשו הגדול המבואר בזה"ק שהעתקנו שם אשר תסמר שער ראשו ממראה עיניו אשר יראה שם בזה"ק לכן ראוי לאדם לחום על נפשו היקרה ולהזהר מאוד באזהרת הזה"ק הנ"ל ושאר אזהרות המבוארים שם בשער הנ"ל ועיי"ש. גודל התקון בעולמות העליונים של השלמת הפרשה בכל שבת ושבת מבואר בזה"ק פ' ויקהל ד' ר"ז ע"ב וז"ל אמיר ליה למאן דקרי באורייתא למפסק פרשתא או אפילו מלה תדא, אלא באתר דפסק משה פרשתא לעמא קדישא לאשלמא יפסיק. ולא יפסיק מלין דפרשתא דשבתא אחרא בשבתא דא. רזא דא בשעתא דאפסיקו פרשיין קמיה קב"ה כל חד וחד אתעטרא וקאים קמיה כיון דאשלימו הני למפסק פרשיין וכל שתא ואתעטרו קמי קב"ה ואמר אנת משב' פלוני ואנת משב' פלוני בההיא שעתא קרא ליופיא"ל רב ממני ולחמשין ותלת רתיכין קדישין דתחות ידיה ומני לון בשמושא דאורייתא וכל רתיכ' ורתיכ' מני לוי להאי רתיכא על פרשתא פלונית בשבת פלוני ורתיכא פלוני על פרשתא דשבת פלוני וכל חד וחד משמשא לאורייתא ההוא שבת דיליה ואסיר לן לערבא אלין באלין ולא לאעלא רתיכא ברתיכא דחבריה אפי' כמלא נימא אפי' בחד תיבה או אפי' באות חד. אלא כל חד וחד כמה דפסיק לון קב"ה וכמה דמני לון באנון פרשיין כל חד וחד על מטרי'. וע"ד כד מתעטרא פרשתא דא מלקא אנון מלין דההיא פרשתא דאשתלים בצכורא ונטייל לון ההוא רתיכא דממנא בההיא פרשתא וסליק לון קמי קב"ה ואנון מלין ממש קייטין קמיה ואמרין אנו

פרשתא פלנית דאשלימו לי צבורא פלוני הכי והכי. אי אשתלים כדקא חזי ליה סלקין אנון מלין ומתערין על כורסאי קדישא וההוא רתיכא משמשא קמי'. כל רתיכא ורתיכא פרשתא דכל שבתא ושבתא וכלהו מתערין בנו כרסייא קדישא ובהו אויהי סלקא לאתיתרא לעילא ואתקבר כלהו כללא חדא. בג"כ זכאה חולקיה מאן דאשלים פרשתא דכל שבתא ושבתא כדקא יאות כמאן דאפסיק לעילא. תרי זמנא בשבתא קרינן במ"ת במנחה בשעתא דרינא תליא לעידן ערב צריכין לאכללא שמאלא בימינא כו' עכ"ל. וזה המאמר קונה בינה להבין ולהשכיל גודל חיובו ומעלתו להשלים פרשיותיו עם הצבור בכל שבוע ושבוע היינו קריאת שמו"ת בעצמו בעש"ק כנ"ל ושמיעת הפרשה מפי הקורא בשבת ודי בהערה זו.

כוונות העולים לתורה הנה זה בא עת לכווננה כי בא מועד אשר יעדתי למעלה בשער החמישי פ' ה' להאיר עיני העברים אישי ישראל כערכי כוונת כהן ולוי ואחריהם כל איש ישראל העולים לתורה.

כוונת כהן ראשון לציון הנה הנם בטובות הבורא וחסדו העודפת על בני אהרן הכהנים כי במ כהן ה' מכל שבטי ישראל וקדשם בכל מיני קדושתו של אהרן קדושה יתירה מכל עם קדוש הישראלי אף בזמן שאין בהמ"ק קיים הברדלם מכל מומאה באזהרת כל תממא למתים. ובאשה שמר להזהירו באזהרת גרושה זונה וחללה ובם כהן ה' לשרתו ולכרך בשמו לעמו ישראל בג' ברכות שכפסוק יכרך לקיים בזה ג' מע ואותנו צוה ה' במ"ע של וקדשתו לכבוד זרעו של אהרן בכל מיני קדושה וכבוד לכרך ראשון ולפתות ראשון ושאר עניני כבוד. הנה כי כן יכרך גבר ירא ה' מורע אהרן הוא בכל עת אשר עולה על דעתו שכראו הכורא ית"ש בחלק המקוד' כנ"ל יתן במחשבתו הודאה גדולה בשמחה עצומה ע"ז וכיחוד בשעה ובעת שכהן עולה ראשון ראש הוא לכל הקדושים אחריו לתורה שאו נראה בזמנו לקידושו הוא יכרך את השבת וההודאה עצומה במחשבתו בשמחה רבה אמונתו וחסדו יתכרך שמו עמו לבראו בחלק המקודש כנ"ל. וכן כשיעלה לרוכן בברכת כהנים. וכיחוד בשעה הברכה כשאומר אשר קדשנו בקדושתו של אהרן וכן כששומע מפי הש"ן בכל יום שאומר האמורה מפי אהרן וכניו עם קרשיך ראוי ליתן כלכו הודאה עצומה כנ"ל. גם כשנבחר הכהן לפדיון הבן יכנים הודאה כלכו כנ"ל על שזיכה אותו במתנה זו של פדיון הבן הישראלי מאתו שהוא אחד מכ"ד מתנות כהונה שזיכה לזרעו של אהרן. וכן כשצריך להרחיק מן המת ב"ם יכנים ג"כ ההודאה כלכו כנ"ל ויאמר הריני מוכן ומזומן לקיים מצ"ת של כל תממא למתים שצוני יוצרי ובוראי ית"ש לשם יחוד כו'. וכן כי יקח איש אשה יכוין ויאמר כנ"ל לקיים אזהרה שלא יקח גרושה כמיש ואשה גרושה מאישה לא יקחו. וכן כשתלד אשתו בן בכור זכר והוא לא יצטרך לפדותו כשאר איש ישראלי והוא בשביל גודל קדושתו כנ"ל יתן ג"כ הודאה כנ"ל. גם כשקורא או עוסק בתורה הקדושה מעניני קדושתו של אהרן הכהן וזרעו יתן במחשבתו הודאה עצומה בשמחה כנ"ל. הנה מזאת עולה מעלות כהן כולו כליל תפארת והיה אך שמח לבו לגודל מעלת קדושתו ומה גם הסר כעס מליכך כי כעס ועצבות נותן תם לפניו בזה למעלה בעולמות העליונים הקדושים כמבואר בזה"ק פ' שמיני דף ל"ט ע"א. וז"ל בעי כהנא לאשתכחא בנהירו דאנפין בחירו כללו כגוונא דלעילא דהא על ידוי ברכאן וחדוה משתכחי. ועיד אתרחקא מניה דינא ורגזא ועציבו בגין דלא יתפנם מההוא אתר דאתקמר ביה עכ"ל.

כוונת הלוי רב לכם בני לוי יקר וגדולה ואף שלא תעלו במעלות יתר

קדושת. הכהן המעט מכם כי הכדיל אלהי ישראל אתכם מעדת ישראל להקריב אתכם אליו לדגינונו של מלך וינטלם וינשאם בכמה עניני קדושות מכללות אומה הישראלית וע"כ זאת אשר לדלים בכל עת אשר לו יפקד ולו יזכר ולו יעלה על לב שבראו הכורא ית"ש בחלק המקודש מכלליות השאר ועבר הלוי גם הוא הודאה גדולה בשמחה עצומה בלבו ובמחשבתו וביחוד בשעה שעולה לתורה שני בקודש יתן הודאה כנ"ל ככהן. וכן בעת אשר יצק מים על יד הכהן שעולה לדוכן יתן במחשבתו הודאה כנ"ל על שנבחר מכל שבטי ישראל לשירות קדושה. גם בעת אשר אשחו המליטה זכר והיה בכור אשר תלד יקום ג"כ על ההודאה הנ"ל בכהן.

כוונת כל איש ישראל הנה זרע ברך ה' בנים לא ישקרו כי מאהבת ה' את אבותינו חשק ה' בהם ויבחר בזרעם אחריהם זרע יעקב איש תם ויזונו ה' את כל המשפטים האלה לחיותינו כיום הזה כזה וכבא וע"כ בא עלינו חיוב אמתי מצד השכל שכל איש ישראל ישמח בעושו אשר יצר וברא אותו בחלקו וגורלו הקדוש ויתן במחשבתו הודאה תמידית על זה. וביותר בשעה שעולה לקרות בתורה הקדושה והתמיסה ברוב עם הדרת מלך הקדוש. וביחוד בשעה שמכרך ברכת התורה לפניו ולאחריה יתן הודאה עצומה בשמחה רבה כנ"ל ודי בהקרה זו. ונשגב ביום ההוא מעלה העולה לתורה ששי כמבואר בזה"ק פ' שלח לך ד' קס"ד ע"ב. וז"ל ר' כרוספראי חמיד ל"ב פריש האי קרא עד לא יסתלק. ופריש שפיר. מנדל עז כו' בו ירוץ צדיק במאן במנדל או בס"ת אלא קרא דריש בהאי ובהאי. כד דריש במנדל אצטרך צדיק דא דלהוי חזן הכנסת זכאה דקשומט ודיוקנא דצדיק עלאה. כד דריש לס"ת מאן דמליק לס"ת למקרי אורייתא אצטרך צדיק וצדיק אקרי. מאן אקרי צדיק מכלהו. שתיתאה דמליק מאנון שבעה. בו ירוץ צדיק כו' ונשגב ממאן מדחילו דמלאך המות דהא אוריך יומין. ונשגב דלא יחנזק לעלמין עכ"ל. וז"ל האריו"ל ומחבקין ומנשקין הס"ת בשני זרועות דווקא ולא כמו שנהגין ליגע ביד ולנשוק היד כי זה מנהג בורות עכ"ל. ועוד ז"ל ואחר הפרשה ישמע ברכות הפטורה מפי הספסיר ואח"כ יקרא הוא בעצמו ההפטורה וישמע הכרכות שאחריה ג"כ מפי הספסיר עכ"ל האריו"ל. ויכוין כוונות ההפטורה כנ"ל בקריאת שמו"ת בעשיק.

בשבת שלפני ראש חדש כשמכרכין החדש כשהשי"ן אומר ר"ח פלוני כיום פלוני יאמר ג"כ כל אדם עמו ולא כמו שנהגין קצת שאין אומרים בעצמם אלא שומעים מפי השי"ן. מצאתי.

פרק עשירי

תפלת מוסף

בנוסח תכנת שבת יזהר לומר הנוסחא מסיני נצטוו צווי פעליה כראוי שמתכנת שבת עד תיבת מסיני הם כ"ב אותיות א"ב ע"ד תשר"ק ומתיבת מסיני עד כראוי הם אותיות מנצפ"ך. יהי רצון כו'. שתעלינו בשמחה לארצינו כו'. תפלה זו יתפלל אדם בכוונה עצומה מעומקא דל"ב ויכנים בלבו צער ואינינות ע"ז מתי נזכה לכל זה שנקריב שם כל הקרכנות וגם קרכן מוסף שבת זה והיינו עושים כזה נחת רוח גדול לית"ש וזה עיקר מנמתינו וזהו כמצות רצונך. ודי כזה למשכיל.

חזרת התפלה הכון לקראת אלהיך ישראל. וכשמגיע לעיקר הקדושה ראוי לאדם

להיות כתנור לבו בוער בקרבו בגודל התלהבות וחדוה ושמחה וכמעט כמל מצויאותו הנשמית בגודל התלהבות וחדוה על העילוי הגדול והעצום וההתפארות וההתרוממות שיש עתה בשעה זו ליוצרנו יתיש שכל העולמות מכתירים אותו יתיש ומעריצים ומקדישים ומשבחים למטיה הקביה בשעה זו שמקדישים אותו יתיש בעולם זה התחתון ואף המלאכים שואלים. איה מקום כבודו כי להשיג עליותו והתפארותו הגדולה אינם יכולים. וממש יהיה בכל תיבה ותיבה קולטת בלבו שמחה עצומה יותר ויותר. ודי בזה. איה מקום כבודו בתיבת אייה יקבל וימשיך על עצמו תוספת נשמה מיום השבת הארזיזל. ממקומו הוא יפן ברחמים ויחון כו' וכוה"ק ובתקונים הנוסח ממקומו הוא יפן ברחמים לעמו ויחון כו'. וגודל התקון בעולמות העליונים הקדושים משבח נוסח זה הובא בתקונים תקון נ' ד' פ"ו ע"ב. וז"ל וכאה איהו מאן דמליק לה (ר"ל להשכינה הקדושה) לאתרה ולקביה לאתריה דאתמר ביה הנה ה' רוכב על עב קל הנה ה' יוצא ממקומו. א"ל ר"א אבא וכי יכיל ביני לאחורא לקביה לאתרי. א"ל אין. כמה דאשכחנא ברוד דאמר אם אתן שנת לעיני לעפעפי תנומה ער אמצא מקום לה' כו'. בההוא זמנא דבר נש אחור ליה לאתריה מה כתיב ב' ממקומו יפן ברחמיו לעמו. ובמאי חזרין ליה לאתריה. אלא בשלימו דתקונא דתקיננו בצלותא. ואוכח דכתר דאמר ממקומו יפן ברחמיו לעמו אמר המיחדים את שמו ערב ובוקר תמיד בכל יום אומרים פעמים ואנון כו' עכ"ל. לכן יאמר אדם נוסח זה ככוונה עצומה מאוד. המיחדים שמו ערב ובוקר בכל יום כו'. ישמה בלבו שמחה עצומה עד מאוד שזכינו לכל זה ליחד שמו הגדול בכל יום ערב ובוקר. שמע ישראל כו'. יכוין ממש הכוונה הנ"ל בקיש וביחוד קבלת ספירת נפש על קיה והארזיזל מזהיר על זה. ויאמר הנוסח הוא אלהינו כו' בשמחה עצומה מאוד על שזכינו להיות בחלקו הקדוש. ויתלהב לבו בקרבו בהתלהבות גדול ועצום עד סיום התפלה.

מראשית כזאת נודעת בתפלה החול אמירת אין כאלהינו כו'. בכוונתה וגודל ההתלהבות וחדוה וסה גם עתה בשבת קודש בהתלהבות עצום יותר ויותר. ראוי לכל יחיד לקרות הפרשה של לחם הפנים בפרשה אמור ולקחת סולת ואפית אותה עד חק עולם לפי שהיה סדורם ומלוקם בשבת. ואחר זה יקרא כמה פסוקים בניבאים מענינא דיומא והוא בהפטורת של שחרית י"כ מפסוק ונחך ה' תמיד והשביע בצחצחות נפשך עד סוף ההפטרה. אח"כ ברכי נפשי כו' וגודל מעלתה מכואר בזה"ק. ואחר זה ילמוד פרק משניות דמס' שבת והלכה קטנה ת"ר כמה סעודות חייב אדם לאכול בשבת כו' והגדה תנא דכי אליהו כל השונה כו'. ומאמר זה"ק דסעודת שחרית דשבת. כדי שילמוד קודם אכילה תורה נביאים וכתובים ומשנה והלכה ואגדה וקבלה. אח"כ ילך בשמחה לביתו לקדש קידושא רבא ולאכול סעודה דעתיקא קדישא.

ויותר במלח על השולחן בכל הסעודות. הלא מאז השמעתיך כבר למעלה בסעודה הא' זהירות הלימוד על השלחן. ויותר האדם מאוד מלאכול אכילה מרובה וגסה בסעודה זו וביחוד בימים הקצרים בימות החורף בכדי שיוכל להתפלל תפלה מנחה וערבית בכוונה גם שיוכל לקיים סעודה שלישית כהלכתה שלא יהיו דומות עליו ח"ו כמשא כבר מפאת האכילה גסה ואינה נקראת סעודה כלל. ובעת האכילה ראוי לומר בכל עת הריני אוכל לכבוד שבת קודש לשם יחוד קביה ושכינתיה. ואם רוצה לישן אחר הסעודה ימסור שינתו לשומר שיקיץ אותו שלא ישתקע בשינה יותר מדי.

פרק אחד עשר

זכור ושומר כדבור נאמרה שלא יהא דבורך בשבת כדבורך בחול ומה מאוד ומאוד צריך האדם לזהור בזה מלדבר דברי חול בשבת קודש ומה גם דברים בטלים רחמנא לצלן כמבואר בח"ק פ' אמור דף ק"ה ע"א. וז"ל כד אתער חול ביומא קדישא גריעותא הוא ודאי וקב"ה וכנסת ישראל שאלו עליה מאן הוא דבעי לאפרשא וזוגא דילן מאן הוא דבעי חול הכא. עתיקא קדישא לא אתחזי ולא שרי' על חול כו' לכתר דאפיק מלה מפומיה ההוא מלה אתעבד קלא ובקע אוירין ורקיעין וסלקא לעילא ואתער מלה אחרא וע"ד ממצוא חפצין ודבר דבר כתיב. ומאן דאפיק מלה קדישא מפומיה מלה דאורייתא אתעבד מיניה קלא וסלקא לעילא ואתערו קדושי מלכא עלאה ומתערין ברישיה וכדין אשתכח חרותא לעילא ותתא. עכ"ל. ובפ' בשלח ד' מ"ז ע"ב. ז"ל מאן דיתיב בענוגא דשבתא אמיר ליה לאתקרא מלה דחול דהא פגים פגים פגים ביומא קדישא. מאן דיתיב בהלולא דמלכא לא יתחזי למשבק למלכא ויתעסק באחרא. ובכלא בעי לאתחזא עובדא ולא אתקרא אתקרותא ממה דאצטרך. ובשבת כמלוי דשמיא ובקדושה דיומא בעי לאתקרא ולא במלה אחרא עכ"ל. ועיניך תחזינה משרים אורח חיים למעלה למשכיף כפ' ששי במאמר דפ' ויקהל ד' ר"ה שהעתיקנו שם. ואחי יהי לך אשר לפניך במאמרי הזה"ק הנ"ל קצוב בחרט אנוש על העבר בחרטה גמורה ועשית לו מסגרת בגדרים וסויגים אלהבא שלא תכוא לידי העון העכור והחשוך הזה ר"ל ואם מעט היא בעיניך אזהרת רז"ל בגמרא הקדושה על שיחת חולין אף בימי החול ואדם דן ק"ו מעצמו בעוצם של יום שבת קודש. וזה לשון הגמרא הקדושה א"ר יצחק מ"ד האמנם אלם צדק תדברון מה אומנתו של אדם בעה"ז ועשה עצמו כאלם יכול אף לר"ת כן ת"ל צדק תדברון. אמר רבא השח שיחת חולין עובר בעשה שנאמר ודברת כם ולא בדברים בטלים רב אדא בר יעקב אומר עובר בלאו שנאמר כל הדברים יגיעים לא יוכל איש לדבר, ואם בימות החול אדם מותרה ועומד הוא בלאו ועשה על שיחת חולין ק"ו הדברים כ"ב של ק"ו יום שבת קדש הוא אשר מזהר האדם להבדיל בין הקדש ובין החול אף בדברים המותרים לדבר בימות החול. בפסוק ודבר דבר ודרו"ל שלא יהא דבורך של שבת כדבורך של חול אוי לנו מיום הדין ואוי לנו מיום התוכחה כי משמעות בהרבה לשונות מאמרי הזה"ק וביחוד במאמר דפרשה ויקהל דף ר"ם שהזכרנו למעלה אף מי שהוא צדיק בדרכיו וחסיד במעשיו אך שאינו נזהר בדבורו בשבת דבר שפתיים אך למחמור שאין לו חלק כלל בקב"ה וכישראל עם קדושו, ולהיפך מצינו מדה טובה מרובה תשלומי כפלי כפלים כל השומר שבת כהלכתו כאלו קיים כל התורה כולה כמ"ש בזוה"ק וכל דנטיר שבתא כאלו נטיר אורייתא כלא כו' ועוד אמרו בגמרא הקדושה על מי ששומר שבת כהלכתו אפי' עובר ע"ג ר"ל כדור אנוש מוחלין לו לכן בין תבין את אשר לפניך וחום נא על נפשך היקרה שישאר חלקך בהקדוש ברוך הוא ית"ש ויתעלה זכרו לעד מנה מנה ותקיל במאונים לעלות המה דבריך ומחשבותיך בשבת קדש דהיינו כן יכוא דבריך אשר יצא מפיך טרם יוציאם יביאם לשקול במאזני שכלו אם הדבור הוא של מצוה או מחשבה קדושה בדברי תורה או בעבודת הכורא ידבר ויחשוב אך אם יראה בעיני שכלו שהדבור אין בהם קדושה או מחשבה שאינה של קדושה שמור רגליך מלכד ח"ו והוי כורת מהם כמו שכורחין מן הרוב ומן הארי. ואין יתרון לאדם בכל עמלו ביום הקדוש רק ביראת ה' כל היום יהגו רוממות אל

ש ע ר ה ע ל י ו ן ש מ י נ י ק מ ה

בגרונם כשירות ותשבחות ובחורתו יהנה יומם ולילה כמכואר במאמר הזה"ק דפרשת בשלח ופרשת ויקהל' הני"ל ודי בהערה זו.

פרק שנים עשר

אשרי אדם עוז לו ותושיה מתגלה חידוש אוריתא אליבא דאמת ואשרי מי שעמלו בתורה ומיגע את עצמו לחדש איזה דבר חידוש בתורה הקדושה לפי האמת שבחידוש זה כורא שמים החדשים וארץ החדשה כמכואר בזה"ק הנה זה בא למעלה בשער הניצוץ בסדר הלימוד ומה גם בשבת קדש יום שיש בו מוסף חקונים גדולים בעולמות העליונים מחידושו יותר ויותר ועושין כבוד גדול לאביו בגיע בשביל זה כמכואר בזה"ק פ' שלח ד' קע"ג ע"א וז"ל ת"ח כד עי"ל שבהא נשמתין נחתין לשריאי ונשמתין דצדיקיא (פ' נשמות המתים שהן בגיע) סלקין לעילא כד נפיק שבתא נשמתין סלקין אנון דשארן עליהו ונשמתין נחתין אנון נשמתין דצדיקיא. כיון דסלקין כל'הו נשמתין דשארן עליהו סלקי וקיימא בדיוקנא קמי מלכא קדישא קביה שאיל לכל'הו מאי חדושא הוי לכו בההוא עלמא באזריתא. זכאה איהו מאן דחדושי דאוריתא אמרת קמיה. ובודאי הקב"ה אינו בא במרוניא עם בריותיו לחדש דווקא חידוש נפלא מאוד אלא לפי שכלו יהולל איש איש אל משה שכלו רוח מכינתו יטוף הן לברר איזה דינא דגמרא לפי האמת ע"פ פ' תוספות ומפרשים או לחדש פ'י אמתי בפסוק של' תורה נביאים וכתובים. גם נראה לי ברור אם חושב אדם איזה שעה ביום שבת קדש לחדש בשכלו איזה הנהגה טובה בעבודת יוצרנו ובוראינו ית'ש ויתעלה שיתנהג בהנהגה ישרה זו כל' ימי השבוע ולתת בהנהגה זו נחת רוח ליוצרו ב"ה זכ"ש הן בהנהגת מהרת המחשבה הן בהנהגת הדבור למעט בכל' יכולתו הן בהנהגות התמדת למודו יותר מימים שהלפז ועברו הן בהנהגות כוונת התפלה או בכרכת הנהנין וכיוצא אף בהנהגת אכילה ומשתה גם במו"מ או כיגיע כפיו שלו לעסוק בה באמונת לב על צד ההיתר זה ברור שמלאכת מחשבת ישרה כתורה יחשב והנורא ית'ש ויתעלה ישתעשע בחדוש זה כפמליא שלו גם יתעטר הוא ית'ש וכל' פמליא שלו וכל' נשמות הצדיקים שבגיע כמכואר בזה"ק הני"ל וחשב עם קונהו כאלו חידש סתרי תורה עיד האמת. וכי יפלא ממך דבר למשפט לשון חכמים מרבה שבתות והמחדש בטוב שכלו בתורה דוקא שהרי אמור כלשון הזה"ק הני"ל קביה שאיל לכל'הו מאי חדושא הוי לכו בההוא עלמא באוריתא הרי אין בכלל' אלא מה שפרט דוקא בתורה אבל מחשבה מכשרת מעשיו אינם אלא ביראת ה' ואינו למד מענינו. תשובתו הרמתה כי כל' עיקר ושורש יסוד עסקינו בתורה הקדושה הוא רק להבין ולהשכיל השגת יראת ה' ב"ה וב"ש על אמתותו. כמאמר החכם מכל' אדם (משל' ב') כי אם לבינה תקרא וגו' היא למוד התורה הקדושה וכתוב בתריה אז תבין יראת ה' וגו' וגם התורה בעצמה נקראת יראת ה' כמכואר כוונה הקדוש פרשת קדושים. וזה מכואר ג"כ במפרש על הרמב"ם בהלכות יסודי התורה פ"ב וז"ל הרמב"ם שם הא"ל הנכבד והנורא הזה מצוה לאהבו וליראה אותו שנאמר ואהבת את ה' אלדיך ונאמר את ה' אלדיך תירא. עכ"ל. וכתב המפרש וז"ל בקיצור נמרץ שלא נתנו כל' המצות אלא כדי שנגיע בהם לזו המדרגה כרכתוב וכחרת בחיים למען תחיה לאהבה את ה' כו' מצאנו בתורה שני כתובים האחד מורה שהיראה כו' והאחד מורה שלא נצטוינו בכל' המצות אלא כדי שנגיע בהם ליראה שנאמר ויצונו ה' לעשות כל' החוקים האלה ליראה את ה' אלדינו כו'. עכ"ל. נמצא אם חירש

י ס ו ד ו ש ו ר ש ה ע ב ו ד ה

קפו

אדם בשבת קדש איזה הנהגה טובה אין לך חדושי תורה גדול מזה. ודי בהערה זאת אחיי ורעיי אהובי נפשי.

תפלת מנחה

פסוק ואני תפילתי כתב אבודרהם לומר אותו שני פעמים דהיינו פעם אחד יאמר עם הצבור ופעם ב' יאמר כשפותחין הארון להוצאת ס"ת. וגדל התקון בעולמות העליונים הקדושים באמירת פסוק זה כמנחה דשבת מכואר בזה"ק פ' תרומה דף קנ"ו ע"א ובאדרא נשא ד' קכ"ט ע"א גם בכתבי האריו"ל כתב בפסוק זה כוונות עצומות ונוראות לכן יזהר האדם לומר פסוק זה ככוונה עצומה. וראוי לחשוב בתיבות לך ה' עת רצון איזה תפלה כמחשבתו ממנחתו בעבודת הכורא יתייש.

תפלת העמידה

אתה אחד ושםך אחד. תיבות אלו לא יחטוף אותם האדם מן השפה ולחיות חיו רק ישים בדעתו אני מאמין באמונה שלימה ואמיתית שאתה יחיד ומיוחד. יקרישו את שמך. כתב האריו"ל שצריך האדם לכיון במחשבתו מסירת נפש על קדושת השם ויזהר האדם מאוד בזה.

צדקתך. כתב הטור סי' רצ"ב והובא ג"כ באבודרהם וז"ל שאין לומר צדקתך על הסדר שנהגו לאומרים כי אומרים שלא על הסדר כי בתהלים צדקתך כהררי אל הוא בסי' ל"ו וצדקתך אלהים עד כו' היא בסי' ע"א וצדקתך צדק לעולם הוא באלפא ביתא דאשרי תסימי דרך לכן מנהג צרפת לאומרים על סדר הכתובים ונכון הוא. עכ"ל. וכן הוא בזה"ק פ' תרומה דף קנ"ו ע"א ובכתבי האריו"ל והוא ע"פ סוד. ע"ינו לשבח, כו'.

סעודה שלישית

מה מאוד גדלה מעלת המקיים שלש סעודות בשבת קודש והפליגו רז"ל כגמרא הקדושה ובה"ק בשכר המקיים שלש סעודות בשבת ולהיפוך גדול העונש ר"ל למי שאינו מקיים. והמאמרים ידועים לכל. וע"כ צריך האדם לזהר בו מאוד לאכול סעודה שלישית בשבת כל ימיו הן בקיץ הן בחורף כי בעויה ראיתי רבים אינם נוהרים בה בימות החורף. וגם על הנשים החיוב של שלש סעודות כמו על האנשים ויש להבינם גדול שכרה וחומר ענשה ר"ל כדי לזכותם ג"כ במצוה זו. וגם ראוי לאדם לקיים סעודה זו השלישית דוקא אחר תפלת המנחה אף בשבת שאחריה יום טוב כן מכואר באבודרהם ואף בסעודה זו הג' ראוי לאדם לזהור מאכילה מרובה וגם כדי שישאר מקום פנוי לסעודה ד' שהיא סעודת מלוח מלכה וגם שלא יהיו אבריו כבדים עליו ולא יוכל לכיון דעתו בתפלת ערבית.

פרק שלשה עשר

תפלת ערבית דמוצאי שבת

ראוי מאוד לכל צבור לאחור תפלת ערבית זו של מ"ש בכל מה דאפשר ולהוסיף מהול על הקדש וכן הוא מכואר בזה"ק פ' ויקהל דף ר"ז ע"א וז"ל כד נפיק שבתא

ש ע ר ה ע ל י ו ן ש מ י נ י ק פ ו

צריכין ישראל דלחמא לאתעכבא דהא יומא רבא עלאה איהו ואצטרך לאתעכבא על"י דבהאי יומא אושפיזא רבא ויקירא קא שריא על"י בגין כך בעי לאתעכבא לאתחזאה דלא דחקין באושפיזא קדישא. כדון פתחו ישראל ואמרי והוא רחום יכפר עון וכו' דתקונא שפירא איהו בהאי לילא עכ"ל. גם במעלה לשון המאמר הקדוש הזה מלוח המעיר בענין פסוק והוא רחום וגו' דתקונא שפירא איהו בהאי לילא ויכול אדם להתבונן איך מתראוי לכון בפסוק זה בערבית זו ודי בזה.

ת פ ל ת ה ע מ י ר ה

בכרכה רביעית אתה חוננתנו כו'. ויתן במחשבתו הודאה עצומה להשם יתעלה ע"י. בין אור לחשך, יחשוב נכורות ה' בזה. בין ישראל לעמים. יתן במחשבתו הודאה עצומה בשמחה רבה עד מאוד ע"י שהבדיל אותנו מן העמים לחלקו ולגודלו הקדוש ויתן הודאה פרטית ג"כ על עצמו שכרא אותו כגודלו הקדוש. בין יום השביעי לששת ימי המעשה. בזה יתן ג"כ הודאה במחשבתו בשמחה עצומה על שכח ביום השביעי מכל ששת ימי המעשה לקדושתו. ונתן מחנה הקדושה הזו לנו עם קדוש. וז"ל הזה"ק פ' ויקהל ד' כ"ז ע"ב זכאי ישראל עמא קדישא דאחסינו יומא אחסנת ירותא לעלמין עכ"ל בקיצור. א"ם החל כו'. תפלה זו ראוי לומר בכזונה עצומה.

אחר תפלת העמידה יאמר ויהי נועם כו' בכזונה עצומה מאוד ובמתן ונקרא שיר של פגעים. וז"ל זה"ק בהקדמת בראשית ד' י"ד ע"ב כיון דנפיק שבתא כמח חיילין ומשריין פרחין ומשטמן בעלמא ועיד אתקן שיר של פגעים דלא ישלטון על עמא קדישא לאן אתר משטמן בההוא לילא כד נפקי בבחילו וחשכין לשלטא בעלמא על עמא קדישא וחמאן לון בצלותא ואמרין שירתא דא ובשירתא מבדלי בצלותא ומבדלי על הכוס פרחי מתמן ואולי ומשטמא ומטמן לגו מדברא רחמנא לשוכן מינייהו ומסטרא בישא עכ"ל. ועיין ג"כ בפ' בראשית דף מ"ח ע"א. גם בפ' מקץ ד' קצ"ז ע"ב. וכתב אבודרה"ם שיש לכפול גם פסוק ויהי נועם כמו פסוק אורך ימים ועיי"ש וכן ראוי לנהוג. ואמירת שיר זה דווקא מעומר. הארוז"ל. ואח"כ סדר קדושא דסדרא ראוי לומר בכזונה עצומה מאד כי אמירת קדושה זו בערבית זה הובא ג"כ בזה"ק פ' ויקהל ד' ר"ז ע"א וז"ל כד נפק כו' בשעתא דפתחי ישראל ויהי נועדם וקדושתא דסדרא כל אנון חייביא דגיהנם פתחין ואמרין זכאין אתון ישראל עמא קדישא זכאין אתון צדיקיא דנטרי פקודי אוריתא. ווי לון לחייביא דלא זכו למנטר אוריתא. זכאין כו' עכ"ל.

וראוי להזהר מאוד מלהדליק נר וכ"ש שארי מלאכה עד אחר שהבדיל על הכוס כמבואר בזה"ק בהקדמת בראשית ד' ס"ד ע"ב ז"ל מאן דאוקיד שרגא כספקא דשבתא עד לא מטו ישראל לקדושא דסדרא דגרים לנורא דגיהנם לאדלקא בהאי נורא עד לא מטא זמנייהו דחד דוכתא אית בגיהנם לאנון דקא מחללי שבתות ואנון דענושין בגיהנם לייטין ליה לההוא דאוקיד שרגא עד דלא מטא זמניה ואמרי ליה הנה ה' מטלפך שלטנה גבר וגו' צנף יצנפך כדור אל ארץ רחבת ידים בגין דלאו יאות הוא לאדלקא נורא כד נפיק שבתא עד דמבדלי ישראל בצלותא ומבדלי על כסא בגין דער ההוא זמנא שבת הוא וקדושא דשבת שליט עלנא כו' אבל אי איהו מסתין עד די שלימו קדושא דסדרא אנון חייבין דגיהנם מצדיקן עלייהו דינא דקביה ואנון מקימי על ההוא כד נש כל כרכאן דקאמרי צבורא ויתן לך האלהים מטל השמים, ברוך אתה בעיר וברוך אתה כשרה וגו'. עכ"ל, ובפ' פנחס ד' רמ"ז ע"א ז"ל מאן דאוקיד שרגא כמוצאי שבת

יסוד ושרש העבודה

כו' חד דוכתא אית בגיהנם לאנן דקא מחללי שבחא כיון דאיהו אוקיד שרנא עד לא
 מטא זמניה חד ממנא אית בגיהנם כמוצאי שבת ואוקיד בקדמיתא לההוא דוכתא ואמר
 האי דוכתא דפלגיא, וכך חייבין דגיהנם מסייעי לאוקרא ההוא דוכתא, ההוא ממנא קרי
 ואמר הנה ה' ממלמלך טלמלה גבר ועטך עטה, חייבין דגיהנם אמרי כדור אל ארץ
 רחבת ידים שמה תמות וגו', בגין דאיהו גרים לון לאתוקרא עד לא מטא זמניהו עכ"ל.
 וראוי לכל ירא שמים להזהיר לבני ביתו וללמדם שיאמרו קודם הדלקת
 הנר כמוצאי שבת ברוך אתה המכבדל כו' בלא שם ומלכות. וביום טוב שחל כמוצאי
 שבת ברוך המכבדל בין קדש לקדש, שלא יכשלו חיו באיסור עשיית מלאכה קודם
 הכרלה ודבר זה מוטל על בעל הבית להזהיר את בני ביתו. ואחר קדושה דסדרא יאמר
 ויתן לך האלהים כו' והוא ג"כ במאמר הנ"ל דהקדמת בראשית. וקודם הכרלה שעל
 הכוס יזמר תחלה זמר של אליהו הנביא. ואבודרה"ם מאריך בפירושו ועיי"ש, וכמור
 מביא ג"כ להזכיר אליהו הנביא כמ"ש ועיי"ש הטעם. ומצאתי בספרים שזכירת אליהו
 הנביא בפיוטים ובפסוקים כמ"ש הוא תקון גדול אל הנפש ותועלת גדולה להנצל מדינה
 של גיהנם כשמכריזין כמ"ש ישוּבו רשעים לשאלה ויש ג"כ צדיקים אשר מגיע אליהם
 כמעשה הרשעים שצריכים לשוב לגיהנם ואליהו ז"ל מקבל עליו כדי להגן על הצדיקים
 ולא יניחם לשוב עוד לגיהנם וסובל יסורים בשבילם ולכן ראוי לזמר זמר זה מיד
 כבואו לביתו קודם הכרלה. ואח"כ יבדיל על היין דוקא, וז"ל המור במ"י רציו ר' צדוק
 אומר כל מי שאינו מבדיל על היין כמ"ש או שאינו שומע מאחרים שמבדילין אינו
 רואה סי' ברכה אבל המכבדל על היין או שומע מאחריו שמבדילין הקב"ה קוראו קדוש
 ועושהו סגולה שנאמר והייתם לי סגולה מכל העמים, ואומר ואבדיל אתכם מן העמים
 ואמר רבי יוחנן ג' סגולות העולם הבא הדר בארץ ישראל והמגדל בניו לת"ת
 והמבדיל על היין כמוצאי שבת. והוא ששייר מקידושה לאבדלתא. הלכך טאן דאית
 ל"י חד כמא ולית כו' שיעור קדושה ואבדלתא שבק ל"י לאבדלתא וקדושה
 מקדש אריפתא דכי תקינו רבנן אבדלתא אחסרא תקינו. עכ"ל המור. וגודל התקון של
 הכרלה ביין טובא כזה"ק בכמה מקומות. ובכשמים יוהר האדם מאוד לחקור קודם
 הכרכה אם נותנים ריה טוב כדי שלא יהי חיו ברכה לבטלה. ודעת הזה"ק שברכת
 בשמים כמ"ש יהי על הדם דוקא. וז"ל הזה"ק פ' ויקהל דרי"ח ע"ב ובעי לארחא בכוסמין
 כד נפיק שכתא על דאסתלק ההוא רוחא ונפשא דכ"נ אשתארת בערטולא כו' וההוא
 ריחא מע"י דכוסמין איהו הדם דהא קיומא דאתר קדישא דנשמתינן נפקין מני' הדם
 איהו עכ"ל. וכן הוא בתקונים חיקון ו' דף קמ"ה ע"א. לכן ראוי לאדם להשתדל שיהי
 כידו בשעת ברכה הדם כשר של לולב עם שאר מיני בשמים ויחשוב במחשבתו בשעת
 ברכה גבורות ה' גבורות ה' בשמחה עצומה שבחכמתו הנפלאה ברא הריח טוב.
 ובכרכה בורא מאורי האש, יחשוב ג"כ גבורות ה' בשמחה עצומה על חכמתו הנפלאה
 בכריאה זו של מאור האש. וענין ההסתכלות על האצבעות בכרכה זו סבואר כזה"ק פ'
 ויקהל דף ר"ז ע"ב. וז"ל לכתר דנפיק שכתא בעי בר נש לאפרשא בין קדש לחול כו'
 בההיא שעתא דקא מברכין על אשא אורמנן ארבע רתיבין כו' בגין כך בעינן לאכפיא
 אצבעאן ידא ארבע דימינא ולאנהרא לון בנו ההיא נהורא דשרגא דמתכרכי כו' ורוא
 דא וראית את אחורי אלין אחורי אצבעאן לאחור' בטופריהון ופני לא יראו אלין אצבען
 לגו בלא טופרין דאנן אנפין פנימאין כו' עכ"ל בקיצור נמרץ. וז"ל האר"י"ל ג"כ ויכפוף
 ראשי האצבעות דידו הימנית על הגודל כנגד פניו ויסתכל בצפרנים עכ"ל.

ש ע ר ה ע ל י ו ן ש מ י נ י ק מ ט

המבדיל בין קדש לחול בין אור לחושך כו' יכוין כוונה המבואר למעלה בתפלת העמידה בברכה רביעית אך נוסף הוא בהכרלה כשיגיע לתיבות בין אור לחושך ראוי לפתוח עיניו בכיון להכיר חכמתו הנפלאה של הכורא ית"ש ויתעלה בהכרלתו אור מחושך. ודי בזה.

ואחר הברלה יזכר כל הזמירות. וגם הכ"י מביא בס"י ש' לומר פיוטים וזמירות ללוות השבת קדש כדרך שמלוין את המלך בכניסתו וכיצאיתו עכ"ל. והוא מהמרדש והובא ג"כ באבודרה"ם. ותיכף אחר הזמירות יאכל סעודה ד' ללוות את המלכה שבת מלכתא. ומעודה זו נזכר בגמרא הקדושה והובא בטור ובש"ע. וראיתי בספרים שד' מעודות דשבת מעוררים ד' רגלי המרכבה העליונה והם אברהם יצחק ויעקב ודוד. אברהם מציל את האדם מדינה של גיהנם בזכות סעודה ראשונה, יצחק מציל מחבלו של משיח בזכות סעודה שניה, יעקב מציל ממלחמת גוג ומגוג בזכות סעודה שלישית, דוד מציל מחבוט הקבר בזכות סעודה ד' עכ"ל. וכתב האריז"ל שאסור לעסוק בשום מלאכה אפילו בד"ת וגם שלא להסיר כנדי שבת עד אכילת סעודה ד' עכ"ל ואשרי אנוש יעשה זאת וכן אדם יהזיק בה. והאוכלים אותה עד אחר ד' שקות כלילה לא יצא ידי חובתו מצאתי.

בעזר הראשון ואין שני. סיימנו עולת שבת והוא חלק השני. ואליו אשא נפשי. ישלח עזרו מקדש בחלק השלישי. הצלני מטיט רפשי. שגיאות האנושי.